Neljapäev, 16. september 2021

SOOVITUSED

EUROOPA PARLAMENT

P9_TA(2021)0383

ELi ja Venemaa poliitiliste suhete suundumused

Euroopa Parlamendi 16. septembri 2021. aasta soovitus nõukogule, komisjonile ja komisjoni asepresidendile ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, mis käsitleb ELi ja Venemaa poliitiliste suhete suunda (2021/2042(INI))

(2022/C 117/18)

Euroopa Parlament,

— võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone Venemaa kohta, eelkõige 18. septembri 2014. aasta resolutsiooni Ukraina olukorra ning Euroopa Liidu ja Venemaa suhete hetkeseisu kohta ([1]), 11. juuni 2015. aasta resolutsiooni strateegilise sõjalise olukorra kohta Musta mere piirkonnas pärast Krimmi ebaseaduslikku annekteerimist Venemaa poolt ([2]), 16. märtsi 2017. aasta resolutsiooni Ukraina vangide kohta Venemaal ja olukorra kohta Krimmis ([3]), 14. juuni 2018. aasta resolutsiooni okupeeritud Gruusia alade kohta kümme aastat pärast Venemaa sissetungi ([4]), 23. novembri 2016. aasta resolutsiooni ELi strateegilise kommunikatsiooni kohta vastusammuna tema vastu suunatud kolmandate osapoolte propagandale ([5]), 12. märtsi 2019. aasta resolutsiooni ELi ja Venemaa poliitiliste suhete olukorra kohta ([6]), 19. septembri 2019. aasta resolutsiooni, millega rõhutatakse Euroopa ajaloomälu tähtsust Euroopa tulevikule ([7]), 19. detsembri 2019. aasta resolutsiooni Venemaa nn välisagentide seaduse kohta ([8]), 17. septembri 2020. aasta resolutsiooni olukorra kohta Venemaal: Aleksei Navalnõi mürgitamine ([9]), 21. jaanuari 2021. aasta resolutsiooni Aleksei Navalnõi vahistamise kohta ([10]), 29. aprilli 2021. aasta resolutsiooni Venemaa, Aleksei Navalnõi juhtumi, Ukraina piiril sõjalise kohaloleku suurendamise ja Venemaa rünnakute kohta Tšehhi Vabariigis ([11]) ning 10. juuni 2021. aasta resolutsiooni Saksamaa vabaühenduste Venemaa poolt ebasoovitavate organisatsioonide loetellu kandmise ja Andrei Pivovarovi kinnipidamise kohta ([12]),

— võttes arvesse ÜRO põhikirja, ÜRO mereõiguse konventsiooni, inimõiguste ülddeklaratsiooni, kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelist pakti ning Euroopa Nõukogu inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni,

— võttes arvesse Venemaa Föderatsiooni kuulumist Euroopa Nõukogusse ning Euroopa Julgeoleku- ja Koostööorganisatsiooni (OSCE) ning sellega kaasnevaid kohustusi,

— võttes arvesse alates 2014. aastast kehtivaid ELi piiravaid meetmeid reageeringuna Ukraina kriisile,

— võttes arvesse Minskis 12. veebruaril 2015. aastal vastu võetud ja allkirjastatud Minski kokkulepete rakendamismeetmete paketti, mis kiideti tervikuna heaks ÜRO Julgeolekunõukogu 17. veebruari 2015. aasta resolutsiooniga 2202 (2015),

([1]) ELT C 234, 28.6.2016, lk 14.
([2]) ELT C 407, 4.11.2016, lk 74.
([3]) ELT C 263, 25.7.2018, lk 109.
([4]) ELT C 28, 27.1.2020, lk 97.
([5]) ELT C 224, 27.6.2018, lk 58.
([6]) ELT C 23, 21.1.2021, lk 7.
([7]) ELT C 171, 6.5.2021, lk 25.
([8]) ELT C 255, 29.6.2021, lk 54.
([9]) Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2020)0232.
([10]) Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2021)0018.
([11]) Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2021)0159.
([12]) Vastuvõetud tekstid, P9_TA(2021)0291.

— võttes arvesse ELi välisasjade nõukogu 14. märtsi 2016. aasta kohtumise tulemusi, eelkõige kokkulepet Euroopa Liidu Venemaa-poliitika viie juhtpõhimõtte kohta, Euroopa Ülemkogu 24. ja 25. mai 2021. aasta järeldusi Venemaa kohta ning 24. juuni 2021. aasta järeldusi välissuhete kohta,

— võttes arvesse komisjoni ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja 16. juuni 2021. aasta ühisteatist „ELi ja Venemaa suhted – vastuseis inimõiguste rikkumisele, huvide kahjustamise tõrjumine ja valikuline dialoog“ (JOIN (2021)0020),

— võttes arvesse komisjoni ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja 10. juuni 2020. aasta ühisteatist „Võitlus COVID-19 kohta levitatava väärinfoga – faktid selgeks“ (JOIN(2020)0008),

— võttes arvesse rahvusvahelise Krimmi platvormi 23. augusti 2021. aasta ühisdeklaratsiooni,

— võttes arvesse kodukorra artiklit 118,

— võttes arvesse väliskomisjoni raportit (A9-0259/2021),

A. arvestades, et Venemaa on Euroopa lahutamatu osa ja liidu suurim naaber, ning arvestades, et Venemaa ja ELi liikmesriikide vahel on tugev ajalooline seotus ning kultuurilised ja inimestevahelised sidemed; arvestades, et muutused Venemaal, eelkõige poliitikas ja võimude olemuses, mõjutavad otseselt ELi ja selle lähinaabrust; arvestades, et hoolimata 2014. aastal kehtestatud piirangutest on EL endiselt Venemaa suurim kaubanduspartner ja Venemaa on ELi suuruselt viies kaubanduspartner; arvestades, et EL on Venemaal suurim investor;

B. arvestades, et Euroopa Parlament teeb vahet Vene rahva ja president Vladimir Putini režiimi vahel, mis on stagneeruv autoritaarne kleptokraatia, mida juhib oligarhide ringiga ümbritsetud eluaegne president; arvestades, et käesolevas soovituses esitatud kriitilise tähtsusega meetmed on seega suunatud president Vladimir Putini režiimi ja selle kriminaalse tegevuse ning demokraatiavastase poliitika vastu, rõhutades samas pakilist vajadust jõuda Venemaa kodanikeni, et näidata neile, et Euroopa Liit on valmis nende muredega tegelema;

C. arvestades, et ELi peamine huvi on säilitada Euroopas ja mujal vabadus, stabiilsus ja rahu, mida ohustab Venemaa ametivõimude agressiivne poliitika, mis on üks peamisi väljakutseid ELi strateegilises ja välispoliitika tegevuskavas;

D. arvestades, et Venemaal võib olla demokraatlik tulevik; arvestades, et nagu kõik inimesed, püüdlevad Venemaa kodanikud vabaduse ja demokraatia universaalsete väärtuste poole; arvestades. et EL peaks esitama Vene rahvale konkreetsed vastastikku kasuliku koostöö ettepanekud;

E. arvestades, et ELi Venemaa-strateegias tuleb ühendada kaks peamist eesmärki: esiteks peatada Kremli riigiväline agressioon ja riigisisene represseerimine ning teiseks suhelda Venemaa rahvaga ja aidata neil luua Venemaa jaoks teistsugune tulevik, mis tooks kasu kõigile Euroopa inimestele, sealhulgas venelastele;

F. arvestades, et ELi suhted Venemaa Föderatsiooniga põhinevad rahvusvahelise õiguse põhimõtetel, OSCE aluspõhimõtetel, demokraatial, konfliktide rahumeelsel lahendamisel ja heanaaberlikel suhetel; arvestades, et Venemaa praegune valitsus on näidanud nende põhimõtete suhtes üles põlgust, hoolimata võetud kohustusest neid järgida; arvestades, et Venemaa väärkasutab õigluse ja konfliktide lahendamise vältimiseks kogu maailmas rahvusvahelisi institutsioone, peamiselt ÜROd ja OSCEd;

G. arvestades, et Venemaa ühines 2019. aastal Euroopa Nõukoguga uuesti, kuid ulatuslikud inimõiguste rikkumised toimuvad endiselt ning Venemaa keeldub ka Euroopa Inimõiguste Kohtu otsuste täitmisest;

H. arvestades, et president Vladimir Putini välispoliitika on selgelt agressiivne ja revisionistlik, kuna ta soovib, et teda nähtaks Venemaa huvide kaitsjana, ning ta püüab saavutada kontrolli territooriumide üle, mis tema arvates kaotati pärast Nõukogude Liidu kokkuvarisemist ja kaugemal; arvestades, et president Vladimir Putini režiimi eesmärkide hulka kuuluvad ka järgmised elemendid: kindlustada oma võim suurvõimuna; tugevdada režiimi sekkumist endistes Nõukogude Liidu riikides ja mujalgi; seada võimsate riikide suveräänsus kõrgemale teiste riikide suveräänsusest; kasutada välismaal elavate vene rahvusest inimeste kaitsmise kontseptsiooni hübriidsõja ja desinformatsiooni levitamise õigustamiseks; kasutada külmutatud konfliktidega alasid kui strateegilist elementi nende riikide asjadesse sekkumiseks ning nende riikide ELile ja NATOle lähemale liikumise ennetamiseks; kasutada energiaressursse ja

ebaseaduslikke rahapesutavasid manipulatsiooni ja väljapressimise vahenditena; õõnestada liberaalse demokraatia mudelit ning kujutada Venemaad moraalselt kõrgemal olevana ja läänemaailma moraalselt allakäinuna; suruda maha demokraatia, demokraatlik opositsioon ja inimeste õigus Venemaal oma vaba tahet väljendada; arvestades, et president Vladimir Putini režiim on eelkõige vastu mitmepoolsusele ja õigusriigile tuginevale rahvusvahelisele korrale, eirab rahvusvahelist õigust, sealhulgas ÜRO põhikirjas, 1975. aasta Helsingi lõppaktis ja OSCE 1990. aasta Pariisi hartas sätestatud põhimõtteid, nagu näitavad muu hulgas 2020. aasta põhiseaduse muudatused, mille vastuvõtmise protsessi on Euroopa Nõukogu komisjon „Demokraatia õiguse kaudu“ (edaspidi „Veneetsia komisjon“) pidanud „selgelt ebasobivaks“ ning millega rikutakse nii Venemaa õigust kui ka tema OSCEs võetud kohustusi; arvestades, et Venemaa on jätnud täitmata rohkem kui tuhat Euroopa Inimõiguste Kohtu otsust;

I. arvestades, et Venemaa praegune režiim on oht Euroopa rahule ja julgeolekule, sest jätkab omaenda rahva inimõiguste süstemaatilist rikkumist ja agressiivset käitumist oma välispoliitikas, sealhulgas, kuid mitte ainult: ulatuslikud sõjalised õppused ja sõjalise kohaloleku suurendamine; Krimmi ebaseaduslik ja vägivaldne okupeerimine ja annekteerimine; Ukraina, Gruusia ja Moldova Vabariigi territoriaalse terviklikkuse rikkumine ja destabiliseerimine; toetus külmutatud konfliktidele ja relvarahukokkuleppe rikkumine Gruusias ja Ukrainas; väidetavad terroriaktid ELi liikmesriikide, näiteks Tšehhi territooriumil; küberrünnakud ja rünnakud tundliku taristu vastu ELi liikmesriikides; rahvusvahelise õiguse rikkumine; sekkumine valimistesse ning Läänemere ja Musta mere piirkonna riikide mere- ja õhuruumi rikkumine; tunnistab, et ELi piisava reaktsiooni puudumine Venemaa agressioonidele pärast Gruusia vastast agressiooni 2008. aastal ajendas Venemaad jätkama agressiivseid sõjalisi ja poliitilisi kampaaniaid nii oma naabruses kui ka kaugemal, ning seeläbi nõrgendama ja õõnestama reeglitel põhinevat rahvusvahelist korda ja stabiilsust nii Euroopas kui ka mujal;

J. arvestades, et Venemaa administratsioon jätkab ründerelvade ja vägede varumist ELi piiride lähimasse naabrusse Kaliningradi oblastis;

K. arvestades, et NATO analüüsirühma hiljutise hinnangu kohaselt on Venemaa oma praeguse režiimiga Euroopa julgeolekule pikaajaline oht; arvestades, et Venemaa on riigi põhjaosas loonud uued sõjaväebaasid ja moderniseerinud vanu sõjaväebaase; arvestades, et Venemaa on andnud oma põhjalaevastikule sõjaväeringkonna staatuse, suurendanud oma relvajõudude erinevaid harusid ja taaselustanud oma strateegiliste võimete kaitsmiseks mõeldud bastionikaitse kontseptsiooni; arvestades, et NATO tugevdatud kohalolek idakaldal on mänginud Venemaa destabiliseeriva tegevuse, sealhulgas sõjalise kohaloleku suurendamise suhtes lääne sõjaväeringkonnas otsustavat hoiatavat rolli; arvestades, et relvastuskontrolli kokkuvarisemine Venemaaga (nt Venemaa taganemine keskmaa-tuumajõudude piiramise lepingust ja avatud taeva lepingust) ning edusammude puudumine tuumarelvade desarmeerimises vastavalt tuumarelva leviku tõkestamise lepingule, samuti uue tuumarelvade keelustamise lepingu tagasilükkamine Venemaa poolt on Euroopa kodanike julgeoleku seisukohast väga murettekitav; arvestades, et sellega kaasneb Venemaa tuuma- ja tavarelvastuse arsenali ning nende kandevahendite ohtlik moderniseerimine ja destabiliseerivate tehnoloogiate (ülehelikiirusega tuumavõimelised raketid, torpeedod jne) kasutuselevõtt;

L. arvestades, et Kremli režiim suurendas 2021. aasta märtsis ja aprillis oluliselt oma sõjalist kohalolekut Ukraina ida- ja põhjapiiril Venemaaga, mis on Venemaa vägede suurim koondumine alates 2014. aastast; arvestades, et Kremli režiim peatas Musta mere ühes osas teiste riikide sõjalaevade ja kaubalaevade läbipääsuõiguse Kertši väina suunas, mis on vastuolus ÜRO mereõiguse konventsiooniga tagatud laevaliikluse õigustega, kusjuures Venemaa on konventsiooni osaline;

M. arvestades, et Venemaa pakub Valgevenes Aljaksandr Lukašenka ebaseaduslikule ja taunitavale režiimile järjepidevat poliitilist ja majanduslikku tuge; arvestades, et president Vladimir Putini poliitiline ja majanduslik investeering Aljaksandr Lukašenka ebaseadusliku režiimi ellujäämisse on ainus põhjus, miks Aljaksandr Lukašenka suudab endiselt jätkata inimõiguste austamist, vabu ja läbipaistvaid valimisi, õigusriiki ja õiglust nõudvate Valgevene inimeste julma tagakiusamist; arvestades, et viimasel ajal Valgevenes ja Venemaal toimunud poliitilistel muutustel on palju ühiseid jooni ning mõlema riigi protsessid mõjutavad üksteist märkimisväärselt; arvestades, et meeleavaldused autoritaarse režiimi vastu ja nõudmised muutusteks Valgevenes inspireerivad Venemaa rahva sarnaseid nõudmisi; arvestades, et Kremli ametivõimud jätkavad enne 2021. aasta septembris toimuvaid riigiduuma valimisi poliitilise opositsiooni represseerimist piirates ja pärssides nende võimalust poliitikas osaleda ning takistades teatavaid opositsioonipoliitikuid valimistel kandideerimast, ning hävitavad sel viisil poliitilist konkurentsi, kaotades võimaluse õiglasteks valimisteks, nagu tegi 2020. aasta augustis Valgevene diktatuur;

N. arvestades, et Vladimir Putini Venemaa jätkab pingutusi ELi kandidaatriikide ja assotsieerunud idapartnerlusriikide destabiliseerimiseks, et luua takistusi või peatada nende euroatlantiline integratsioon; arvestades, et Venemaa kaasmaalaste arvu suurendamiseks ning Venemaa jurisdiktsiooni *de facto* laiendamiseks tema okupeeritud alade ja lahus olevate territooriumide üle, eelkõige Transnistria, Lõuna-Osseetia, Abhaasia, Donbassi ja Krimmi poolsaare üle, kasutatakse sunduslikku Venemaa passi taotlemise poliitikat; arvestades, et selline Venemaa tegevus rikub rahvusvahelisi õigusnorme;

O. arvestades, et Venemaa 2020. aasta põhiseadusreformid muutsid teise maailmasõja ajalugu, ilustades Nõukogude Liidu ajalugu ja nimetades Venemaad Nõukogude Liidu järeltulijaks, kehtestasid õiguse sekkuda rahvusvaheliselt venelastest kaasmaalaste kaitseks ja keelasid arutelud Venemaa poolt endale kuuluvaks peetavate maade tagastamise kohta välisriikidele;

P. arvestades, et EL peaks tähelepanelikult jälgima Venemaa positsiooni ja tegevust Afganistani suhtes, kuna Venemaa püüab lääne taandumist oma kasuks ära kasutada ja täita sellest tulenevat võimuvaakumit;

Q. arvestades, et Venemaa sunduslik passitaotlemispoliitika puudutab just topeltkodakondsust lubavaid ELi liikmesriike; arvestades, et nn kuldse passi režiimi kasutusele võtnud ELi liikmesriigid võimaldavad Kremli lojalistidel nautida Venemaa rahvalt varastatud rahaga Euroopa elukvaliteeti ja levitada ELis korruptsiooni;

R. arvestades, et Venemaa rakendab vaenulikku nn Vene maailma kontseptsiooni, et valmistada venelastest kaasmaalaste kaitseks ette sekkumist kolmandatesse riikidesse; arvestades, et nn Vene maailma propageerivad sellised riiklikud meediakanalid nagu Russia Today (RT) ja Sputnik ELi liikmesriikide keeltes; arvestades, et Kremli propagandamasin kasutab COVID-19 pandeemiat, et suurendada lõhet ELi liikmesriikide vahel, luua EList selline kujutluspilt, et seal ei suudeta pandeemiaga toime tulla, levitada kahtlusi Euroopa Ravimiameti heaks kiidetud vaktsiinide kohta, heidutada ELi inimesi vaktsineerimisest kõrvale hoidma ja taastada Venemaa kuvand ELi elanike silmis, eelkõige Sputnik V vaktsiini reklaamimise kaudu;

S. arvestades, et paljud kohalikud valitsusvälised organisatsioonid ja radikaalsed rühmitused, sealhulgas poliitilised liikumised, saavad Venemaalt rahalist toetust;

T. arvestades, et Venemaa tegutseb endiselt mitmel pool maailmas, sealhulgas Lääne-Balkanil, Kesk-Aasias, Lähis-Idas, Põhja-Aafrikas, Sahara-taguses Aafrikas ja Ladina-Ameerikas ja Arktikas; arvestades, et Venemaa kasutab oma paramilitaarseid üksusi (nn Wagneri grupp) diktaatorlike režiimide toetamiseks kogu maailmas ning õõnestab ELi ja rahvusvahelise üldsuse pingutusi konfliktide leevendamisel, rahu ja stabiilsuse loomisel; arvestades, et Lääne-Balkani piirkonda, mis hõlmab potentsiaalseid uusi ELi liikmesriike, iseloomustab Venemaa tugev kohalolek, eriti Serbias; arvestades, et 2016. aastal osales Venemaa Relvajõudude Kindralstaabi Peavalitsus (GRU) Montenegros katsetes hõivata riigi parlament, mõrvata peaminister ja asutada Venemaa-meelne ja NATO-vastane valitsus ning takistada Montenegro liitumist NATOga;

U. arvestades, et mis puudutab ELi, siis väidetavalt kaasas Kremli režiim 2014. aastal Venemaa luure teenistuses olevad ohvitserid kahte laskemoonalao plahvatuse korraldamisse, milles hukkus kaks Tšehhi kodanikku ja mis tekitas ulatuslikku materiaalset kahju; arvestades, et samad GRU agendid olid ühtlasi vastutavad 2018. aastal Ühendkuningriigis korraldatud Sergei ja Julia Skripali mõrvakatse eest, kus kasutati sõjalise otstarbega närvimürki Novitšok; arvestades, et GRU esindajaid süüdistati 2015. aastal toime pandud relvatehase omaniku Emilian Gebrevi ja veel kahe inimese tapmiskatses Bulgaarias ning et 2019. aastal mõrvasid Venemaa agendid Berliinis Zelimhan Hangošvili; arvestades, et Kremli režiimi ebaseaduslik tegevus Tšehhi, Bulgaaria, aga ka paljude teiste ELi liikmesriikide, Ühendkuningriigi ja idapartnerlusriikide territooriumil on nende suveräänsuse oluline rikkumine; arvestades, et Kremli režiim ei tee nende kuritegude uurimisel koostööd ja varjab peamisi kahtlusaluseid;

V. arvestades, et on äärmiselt taunitav, et Venemaa ametivõimud muudavad end tahtlikult või tahtmatult sõltuvaks Hiinast, mis võib ainult nõrgendada Venemaa Föderatsiooni ja kogu Euroopat ning eelkõige võimaldab Hiina võimudel laiendada oma kohalolekut ja mõju Kesk-Aasias ja Siberis;

Neljapäev, 16. september 2021

W. arvestades, et Kreml jätkab hübriidsekkumist ELi sisepoliitikasse ja demokraatlikesse protsessidesse, väärinfo levitamist ja propagandat, mis ohustavad ELi põhiväärtusi, st demokraatia, võrdsuse, õigusriigi ja inimõiguste austamist, ning on võimelised õõnestama riikide valitsuste poliitikat, levitama laimu ja edastama lääne kui vaenlase kuvandit, propageerima viha, sallimatust ja nõukogude nostalgiat ning lõppkokkuvõttes süvendama Venemaa ja Euroopa vahelist lõhet, eelkõige nende riikidega, mis varem kuulusid sotsialismiblokki; arvestades, et Venemaa küberründed on pidevalt suunatud nii ELi kui ka selle liikmesriikide institutsioonide, samuti strateegilise tähtsusega objektide ja demokraatlike protsesside, näiteks valimiste pihta; arvestades, et Vladimir Putini režiimi toetab Venemaa õigeusu kiriku kõrgeim hierarhia; arvestades, et Venemaa seadused võimaldavad represseerida äärmuslikuks peetavaid usurühmasid; arvestades, et hiljutised andmed Venemaa ametnike, sealhulgas julgeolekuteenistuse liikmete, ja Kataloonia separatistide rühma esindajate vaheliste tihedate ja korrapäraste kontaktide kohta Hispaanias nõuavad põhjalikku uurimist; arvestades, et see võib olla järjekordne näide Venemaa sekkumisest liikmesriikide asjadesse ja Venemaa pidevatest katsetest kasutada ära kõiki asjaolusid, mis võivad edendada ELi sisemist destabiliseerimist;

X. arvestades, et lääneriikide sanktsioonid Venemaa vastu, fossiilkütuste ekspordist saadavate tulude vähenemine, konkurentsivõimetu majandus, suured sõjalised kulutused ja riigisisesed sotsiaalsiirded on põhjustanud Venemaale rahalisi raskusi; arvestades, et Venemaa on 2020. aasta korruptsioonitaju indeksis 180 riigi hulgas 129. kohal, kuna tohutu riiklik korruptsioon mõjutab Venemaa elanikkonnale pakutavate avalike teenuste kvaliteeti, mis on endiselt alarahastatud, sealhulgas riiklik tervishoid, mis on pandeemia ajal eriti oluline; arvestades, et ligi 19 miljonit venelast elab allpool vaesuspiiri;

Y. arvestades, et Venemaa Föderatsioon kehtestas muu hulgas Euroopa Parlamendi presidendi David Maria Sassoli, Euroopa Komisjoni asepresidendi Věra Jourová ja veel kuue ELi liikmesriigi ametniku vastu sanktsioonid, ning arvestades, et need sanktsioonid on vastuvõetamatud ja alusetud, kuna neil puudub igasugune õiguslik põhjendus; arvestades, et Venemaa valitsus on ka heaks kiitnud nn ebasõbralike riikide loetelu, kuhu kuuluvad Tšehhi ja Ameerika Ühendriigid;

Z. arvestades, et 2019. aastal moodustasid energiatooted Venemaa impordist ELi enam kui 60 %; arvestades, et EL peaks vähendama oma majanduse sõltuvust Venemaa gaasitarnetest ELi turgudele, eelkõige energiasektoris, mis on praegu 48 % ja kasvab tõenäoliselt veelgi; arvestades, et Euroopa roheline kokkulepe on ELi geopoliitilise julgeoleku tagamise peamine vahend, ning arvestades, et komisjoni prognooside kohaselt peaks ELi nafta ja maagaasi import rohelise kokkuleppe rakendamise korral 2030. aastaks väga suurel määral kahanema – võrreldes 2015. aasta andmetega väheneb naftaimport 78–79 % ja maagaasi import 58–67 %;

AA. arvestades, et Euroopa gaasitarbimine on saavutanud haripunkti ja praeguse Nord Streami torujuhtme võimsust ei kasutata praegu täielikult; arvestades, et mõne liikmesriigi lahkarvamus ehitada Nord Stream 2 on vastuolus energialiidu väärtustega, milleks on solidaarsus ja usaldus; arvestades, et Nord Stream 2 on vastuolus Euroopa rohelise kokkuleppe eesmärkidega vähendada ELi kasvuhoonegaaside heitkoguseid 2030. aastaks vähemalt 55 % ja jõuda 2050. aastaks kasvuhoonegaaside netoheite puudumiseni;

AB. arvestades, et EL peaks kutsuma Venemaad üles tagama vaba ja takistamatu juurdepääs n-ö sõjasaagiks saadud arhiividele, mis viidi 1944. ja 1945. aastal Nõukogude Liidu poolt okupeeritud aladelt Moskvasse, ning ajalooarhiividele ja ajaloolistele esemetele, mille Venemaa Keisririik Euroopa riikidest röövis ja mida praegu hoitakse Venemaal;

AC. arvestades, et õigusriik, sõltumatu kohtusüsteem ja vaba ajakirjandus kuuluvad vastupanuvõimelise demokraatliku ühiskonna tähtsaimate elementide hulka;

AD. arvestades, et Venemaa Föderatsioon ei kujuta endast mitte ainult välist ohtu Euroopa julgeolekule, vaid represseerib ka oma rahvast; arvestades, et olukord Venemaal on järsult halvenemas, sest president Vladimir Putin suurendab demokraatlike jõudude represseerimist, et vaigistada kodumaiseid kriitikuid, poliitilist opositsiooni ja korruptsioonivastaseid aktiviste, piirata nende kogunemisvabadust ning takistada nende ja Venemaa kodanikuühiskonna tegevust – seda kõike näitab asjaolu, et vaid kaks nädalat pärast Aleksei Navalnõi vahistamist pidasid Venemaa ametivõimud kinni rohkem kui 11 000 rahumeelset meeleavaldajat, mis tähendab, et alates 2021. aasta jaanuarist on vahistatud rohkem kui 15 000 venelast; arvestades, et Venemaa jätkab oma kodanike ebaseaduslikku kinnipidamist ning on võtnud sihikule opositsiooniliidrid, sõltumatud ajakirjanikud, meeleavaldajad ja inimõiguste aktivistid; arvestades, et vanglatingimused on Venemaal endiselt kohutavad, ja arvestades, et vangistatuid piinatakse, ahistatakse ja rünnatakse füüsiliselt;

AE. arvestades, et „välisagente“ ja „soovimatuid organisatsioone“ käsitlevate seaduste vastuvõtmine annab Kremli režiimile võimaluse häbimärgistada üksikisikuid, ühendusi ja meediakanaleid, rikkudes seeläbi nende inimõigusi ning sõna- ja ühinemisvabadust, piirates kodanike õigust pühenduda ja kaasa aidata Venemaa kodanikuühiskonnale ning seades ohtu nende isikliku turvalisuse; arvestades, et Kremli režiim on kõnealuseid seadusi, mis käsitlevad „välisagente“ ja „ebasoovitavaid välisorganisatsioone“ toetavaid isikuid või üksusi, veelgi rangemaks muutnud, keelates kodaniku-ühiskonna aktiivsetel liikmetel, inimõigustega tegelevatel vabaühendustel ja opositsioonil süsteemselt Venemaa 2021. aasta parlamendivalimistel osalemise; arvestades, et üksikisikute ja rühmade ringi, keda saab nimetada „välisagentideks“, „välisfondide“ määratlust ja märgistamismaterjalide nõudeid laiendasid eelkõige 2020. aasta detsembris ja 2021. aasta jaanuaris vastu võetud uued õigusaktid; arvestades, et 2021. aasta mais esitatud uute seaduseelnõude eesmärk oli laiendada seaduse mõju „ebasoovitavatele“ organisatsioonidele ja kehtestada tagasiulatuva mõjuga keeld võimalikele Venemaa parlamendi kandidaatidele; arvestades, et Venemaa ametivõimud jätkavad inimeste kohtu alla andmist väidetava seotuse pärast rühmitustega, mis on Venemaa äärmiselt laia äärmuslusevastase seaduse kohaselt määratletud äärmuslikuna; arvestades, et Venemaa võimude otsus kuulutada Aleksei Navalnõi juhitav korruptsioonivastane fond äärmusorganisatsiooniks on alusetu, diskrimineeriv ja vastu võetud ainult ühe eesmärgiga – hävitada opositsiooni võimalused osaleda tulemuslikult valimiskampaanias;

AF. arvestades, et inimõiguste memoriaalkeskuse andmetel hoiavad Venemaa ametivõimud praegu kinni ligi 400 poliitvangi, rikkudes Venemaa Föderatsiooni kohustusi, mis tulenevad Euroopa inimõiguste konventsiooni artiklist 5, kodaniku- ja poliitiliste õiguste rahvusvahelise pakti artiklist 9 ning Euroopa Julgeoleku- ja Koostöökonverentsi 5. jaanuari 1989. aasta Viini kohtumise lõppdokumendi artiklist 23;

AG. arvestades, et nii Venemaal kui ka mujal on viimase kahekümne aasta jooksul režiimi oponentide ja sõltumatute ajakirjanike suhtes pandud toime mitmeid tapmiskatseid ja mõrvu, sealhulgas Anna Politkovskaja, Aleksandr Litvinenko, Sergei Skripali, Boriss Nemtsovi, Pjotr Verzilovi, Vladimir Kara-Murza ja Aleksei Navalnõi ja Zelimhan Hangošvili tapmiskatsed ja mõrvad; arvestades, et nende kuritegude organisaatorid on endiselt tuvastamata ja vastutusele võtmata, sest sotsiaalse vastupanu mahasurumist tugevdab politsei- ja julgeolekujõudude karistamatus ning kohtusüsteemi soovimatus nende kuritegude tegelikud süüdlased vastutusele võtta; arvestades, et valitsus ja valitsusmeelne meedia kasutavad opositsiooni esindajate suhtes süstemaatiliselt verbaalseid rünnakuid, laimukampaaniaid ja ebainimlikustamist; arvestades, et OSCE Parlamentaarse Assamblee aruandes Boriss Nemtsovi tapmise kohta on jõutud järeldusele, et „karistamatusega tegelemisel pole põhiküsimus mitte Venemaa õiguskaitse võimekus, vaid poliitiline tahe“; arvestades, et OSCE Parlamentaarse Assamblee raportis märgitakse ka seda, et mõrva täielik uurimine oleks Venemaal „esimene samm karistamatuse õhkkonna lahendamiseks“;

AH. arvestades, et lisaks sellele, et põhiseaduse ebaseaduslikud muudatused andsid president Vladimir Putinile võimaluse jätkata presidendina ka pärast praeguse ametiaja lõppemist 2024. aastal, vähendati nendega ka Venemaal õigust õiglasele kohtupidamisele, andes muu hulgas presidendile õiguse nimetada konstitutsioonikohtu ja ülemkohtu kohtunikke ning algatada kõigi föderaalsete kohtunike ametissenimetamine ja kõrgemate föderaalsete kohtunike ametist vabastamine;

AI. arvestades, et ajakirjandusvabandus Venemaal on järsult halvenemas, sest Venemaa valitsus on kiirendanud oma aastatepikkust kodanikuühiskonna ja sõltumatu ajakirjanduse tõrjumise kampaaniat, ähvardades selliseid organisatsioone nagu Meduza, Radio Free Europe/Radio Liberty, VTimes, For Human Rights, Euroopa demokraatia rahastu ja Open Russia raske seadusandliku, regulatiivse ja bürokraatliku koormusega, lämmatades juurdepääsu kõigile rahastamisallikatele, mis ei kuulu valitsuse ja tema liitlaste kontrolli alla, mustates neid selliste epiteetidega nagu „välisagent“ või „ebasoovitav“, mis kompromiteerivad neid rühmitusi ning nende esindatavaid ajakirjanduse ja inimõiguste kõrgeid põhimõtteid, ilma milleta Venemaa ei saa olla demokraatlik, jõukas ja vaba; arvestades, et Venemaa meediaruum on riigi kontrolli all ja selle omandis, avalikku ringhäälingut ei ole, ülejäänud vähesed sõltumatud meediaallikad võitlevad rahaliste raskustega ja seisavad silmitsi tagakiusamisega, sealhulgas füüsiliste rünnakute ja töötajate vangistamisega; arvestades, et alates 1992. aastast on Venemaal tapetud 58 ajakirjanikku; arvestades, et nn suveräänse interneti seadus võimaldab valitsusel blokeerida igasuguse soovimatu veebisisu; arvestades, et kodanikuühiskonna organisatsioonide ja meedia vaba ja sõltumatu töö on õigusriigil põhineva demokraatliku ühiskonna nurgakivi;

Neljapäev, 16. september 2021

AJ. arvestades, et erapooletu valimiste vaatlemise võimalused on viimase kümnendi jooksul Venemaal pidevalt kahanenud, kuna valimist jälgivate kodanike otsese akrediteerimise sätete puudumine sunnib neid tegutsema kandidaatide või meediakanalite nimel ja on seetõttu vastuolus valimiste kodanikuühiskonnapoolse sõltumatu kontrolli ideega ja rahvusvaheliste standarditega; arvestades, et 2021. aasta maailma vabaduse raport paigutas Venemaa kategooriasse „mitte vabad riigid"; arvestades, et kodanike põhivabadused on Venemaal piiratud ja valimiskeskkond on kontrollitud, venelasi hoitakse avalikes protestides osalemisest eemal koormava bürokraatliku korraga, mis on kehtestatud kodanikele protestide korraldamise loa saamiseks, ja politsei vägivallaga rahumeelsete meeleavalduste ajal;

AK. arvestades, et need riigisisesed muutused annavad aimu, et olukord halveneb enne Venemaa 2021. aasta septembri parlamendivalimisi veelgi, ning võivad viia Venemaa poliitilise opositsiooni edasise represseerimiseni, sealhulgas inimõiguste ränkade rikkumisteni; arvestades, et Venemaa ametivõimud hoiavad riigiduuma valimiskampaania peamisi opositsiooniliidreid vangis või koduarestis; arvestades, et Venemaa võimude jätkuvad repressioonid opositsioonikandidaatide vastu, mille käigus kuritarvitatakse registreerimiskorda ning võetakse tänavatel ja kohtutes väljamõeldud juhtumite alusel valikuliselt sihile poliitilisi oponente ja kodanikuühiskonna organisatsioone, lihtsalt ei luba väita, et 2021. aasta septembris toimuvad riigiduuma valimised on õiglased, sest Venemaa režiim hävitab sellise tegevusega poliitilist konkurentsi ja pluralistlikku demokraatiat;

AL. arvestades, et kahtlused, kas eelseisvad parlamendivalimised on ikka vabad ja õiglased, on seetõttu õigustatud;

AM. arvestades, et Euroopa Parlament on mitmel korral väljendanud muret Venemaa demokraatia olukorra, õigusriigi ja põhiõiguste ning põhimõtete austamise süstemaatilise rikkumise, sõltumatute ja teisitimõtlejate tegevusruumi kahanemise ning meediavabaduse ründamise pärast; arvestades, et Kremli lõputult kasvav, süsteemne Venemaa opositsiooni rõhumine on kogu rahvusvahelise üldsuse jaoks silmiavav, ning arvestades, et EL peab olema valmis sellele vastu astuma ja välja töötama ühtse reageerimisstrateegia; arvestades, et EL peaks 2021. aasta parlamendivalimiste eel ja pärast seda eelkõige suurendama oma survet Kremli režiimile, et kaitsta Venemaa elanike õigust vabadele valimistele, milles kõigil erakondadel peaksid olema võrdne juurdepääs ja võrdsed võimalused;

AN. arvestades, et LGBTI+ kogukond on langenud Venemaa Föderatsiooni eri osades ulatusliku diskrimineerimise, sealhulgas ahistamise, piinamise, vangistamise ja tapmise ohvriks, ning arvestades, et olukord on eriti ohtlik Tšetšeenias, kus 2017. aastal alustati LGBTI+ kogukonna liikmetest tühjendamist, vahistati ja piinati kümneid inimesi ning tapeti vähemalt kaks inimest, mistõttu paljud otsivad turvalist varjupaika välismaal; arvestades, et kehtivad seadused keelavad nn mittetraditsiooniliste seksuaalsuhete üle igasuguse avaliku arutelu; arvestades, et pärast ebaseaduslikke põhiseaduse muudatusi on vastu võetud õigusaktid, mis mõjutavad negatiivselt LGBTI+ kogukonna liikmete õigusi, sealhulgas õigust abielluda ja lapsi kasvatada;

AO. arvestades, et ametlikus reageeringus laialdasele soolisele vägivallale ja perevägivallale on Venemaal endiselt tõsiseid lünki, kaasa arvatud piisava kaitse ja õiguskaitsevahendite puudumine ohvritele; arvestades, et perevägivalla seaduse eelnõu, mis esitati 2019. aasta novembris, ei sisaldanud perevägivalla terviklikku määratlust; arvestades, et 2020. aasta alguses kuulutas Riigiduuma seaduseelnõu läbivaatamise mitteprioriteetseks ning see on endiselt pooleli; arvestades, et Venemaa ombudsmani sõnul kasvas perevägivald COVID-19 pandeemia ajal järsult ja kevadiste piirangute ajal teada antud juhtumite arv oli eelneva ajaga võrreldes enam kui kahekordne; arvestades, et ELi Venemaa-strateegia peaks seetõttu käsitlema Venemaal kasvavat diskrimineerimist ja soolist ebavõrdsust ning naiste õiguste, LGBTI+ kogukonna liikmete ja muude vähemuste õigusi;

AP. arvestades, et Venemaa demokraatlik ümberkujundamine on ELi peamine geopoliitiline julgeolekuhuvi ning president Vladimir Putini Venemaa on endiselt Euroopa julgeoleku suurim väljakutse;

AQ. arvestades, et Euroopa Parlament kutsus oma 17. septembri 2020. aasta, 21. jaanuari 2021. aasta ja 29. aprilli 2021. aasta resolutsioonides komisjoni asepresidenti ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrget esindajat Josep Borrelli üles ELi Venemaa-poliitikat, sealhulgas 2016. aastal kokku lepitud viit juhtpõhimõtet läbi vaatama, rõhutades, et ELi tulevased suhted Venemaaga sõltuvad Venemaa demokraatliku ümberkujundamise kiirusest (või selle puudumisest); arvestades, et Euroopa Parlament nõudis ka, et ELi institutsioonid töötaksid välja uue tervikliku

strateegilise lähenemisviisi, eeldades, et igasugune dialoog Venemaaga peab põhinema rahvusvahelise õiguse ja inimõiguste austamisel;

AR. arvestades, et ELi ajakohastatud strateegias tuleks võtta arvesse eri stsenaariume, võimalikke muutusi ja selget reageerimist Venemaa-poolsele rahvusvahelise õiguse ja inimõiguste rikkumisele, kaasa arvatud mõjusad vahendid Venemaa sekkumise ja desinformatsiooni levitamise vastu võitlemiseks ning võimaluse korral vahendid valikuliseks koostööks; arvestades, et Euroopa Parlament on palunud ka nõukogul viivitamata alustada ettevalmistusi ja võtta vastu ELi strateegia tulevasteks suheteks demokraatliku Venemaaga, sealhulgas laialdane stiimulite ja tingimuste pakkumine, et tugevdada riigisiseseid vabaduse ja demokraatia suundumusi;

AS. arvestades, et ELi viis juhtpõhimõtet Venemaaga suhete korraldamiseks on vaigistanud Kremli režiimi edasist agressiooni Ukraina vastu, kuid neis põhimõtetes ei mainita sõnagagi vajadust hoida ära Venemaa rahva represseerimine president Vladimir Putini poolt; arvestades, et ELi viis juhtpõhimõtet Venemaaga suhete korraldamiseks jäävad toimiva raamistikuna kehtima, kuid need peavad olema ühendatud tegeliku strateegiaga, et saavutada ELi eesmärgid suhetes Venemaaga, muu hulgas vastustades Kremli praegust vaenulikku poliitikat ja hoides ära tema edasise agressiooni oma naabrite vastu ja muutes sõjategevuse (sealhulgas tema nimel tegutsejate ja palgasõdurite tegevuse) tagajärjed välisriikides tõsisemaks; arvestades, et kuna Venemaa praeguse juhtkonna puhul puuduvad märkimisväärse positiivse arengu väljavaated, tuleks nimetatud viit põhimõtet täiendada, et piirata president Vladimir Putini repressioone Vene rahva vastu ja Kremli laiemat destabiliseerivat tegevust;

AT. arvestades, et ELi uus strateegia peaks keskenduma põhimõttele „vastu seista, survet avaldada ja dialoogi pidada“, mille eesmärk on tugevdada ELi suutlikkust võidelda Kremlist lähtuvate ohtudega, eelkõige idapartnerluse piirkonnas, sealhulgas Valgevenes, ja ka Venemaal endas, kaitsta inimõigusi ja aidata Venemaal demokratiseeruda, järgides demokraatia tähtsaimale kohale tõstmise põhimõtet; arvestades, et ELi üldeesmärk peaks olema suhete kujundamine Venemaa Föderatsiooniga selliselt, et säiliks kõigi ELi ja tema naabruskonna riikide rahu, stabiilsus, julgeolek, jõukus, suveräänsus ja territoriaalne terviklikkus, austataks rahvusvahelist õigust ning juhtpõhimõteteks jääksid inimõigused ja õigusriik; arvestades, et viimased muutused Venemaal on näidanud, et ELi Venemaa-strateegia peaks olema palju ennetavam ja selgelt määratletud „kaasamise“ eesmärgiga, mis peaks keskenduma mitte ainult traditsioonilisele nn valikulisele suhtlemisele Kremliga, vaid ka pigem strateegilisele suhtlemisele Venemaa kodanikuühiskonnaga, et aidata kaasa Venemaa demokraatia suunas liikumisele;

AU. arvestades, et ELi Venemaa-strateegia keskmes peaks olema vabaduse ja demokraatia toetamine; arvestades, et selline strateegia peaks vastama ELi julgeolekuhuvidele ja pakkuma Venemaale konstruktiivset dialoogi; arvestades, et konstruktiivne suhe oleks ikkagi nii ELi kui ka Venemaa ja tema rahvaste huvides; arvestades, et endiselt on võimalik teha koostööd, et jagada ühiseid huve, lahendada probleeme ja tegeleda strateegiliste probleemidega, nagu kliimapoliitika ja terrorismivastane võitlus, edendades samal ajal inimõiguste, õigusriigi ja demokraatia väärtusi ning tagades, et kahepoolsete suhete edasine tugevdamine sõltub sellest, kas Venemaa Föderatsioon täidab vastavalt oma põhiseadusele ja rahvusvahelistele kohustustele omaenda kohustusi inimõiguste ja demokraatia valdkonnas;

AV. arvestades, et EL peab samas sisemiselt keskenduma oma väärtuspõhise käitumise usaldusväärsuse säilitamisele, toetades õigusriiki ja põhiõigusi palju otsesemalt ja ausamalt, samal ajal kui tema mainet ja usaldusväärsust välismaal kahjustavad mõne liikmesriigi politseivägivald, vananenud kriminaalõigusnormid ning vastupanu soolisele võrdõiguslikkusele ja mitmekesisusele; arvestades, et EL peab samas väljendama sarnaseid ootusi kõigi partnerite suhtes, mõistes hukka rahvusvahelise õiguse rikkumised, võttes järjekindlalt karme reageerimismeetmeid ja hoidudes sellistele rikkumistele hinnangu andmisel topeltstandarditest;

AW. arvestades, et selleks, et hoida Venemaad Euroopas destabiliseerivaid ja õõnestavaid meetmeid võtmast, on parim poliitika ELi liikmesriikide ühtsus; arvestades, et otsustades, kuidas koordineerida oma ajakohastatud strateegiat – eelkõige sellistes strateegilistes valdkondades nagu Euroopa kaitsekoostöö liit, Euroopa energialiit, küberkaitse, küberterrorism ja strateegilise kommunikatsiooni vahendid – peaks EL olema ühtsem, kuna Venemaa poliitika selles valdkonnas on pikka aega olnud ELi institutsioonide kõrvalejätmine ja liikmesriikidega kahepoolsete suhete eelistamine, et tuua esile ja suurendada ELi sisemisi lõhesid; arvestades, et konstruktiivne dialoog Venemaa ametivõimudega nõuaks liikmesriikide vahel tihedamat koordineerimist, koostööd ja ühtsust ning tugevamat ja

kindlamat reageerimist Moskva mis tahes provokatsioonile ja agressioonile, et saavutada tasakaal kindlate seisukohtade ja valmisoleku vahel pidada ühist huvi pakkuvates küsimustes dialoogi;

AX. arvestades, et ELi Venemaa-strateegia peaks toetama Venemaad demokraatlikuks riigiks saamisel, i) tõrjudes Kremlis või sellele lähedal olevaid isikuid, kes on valmis valimisi varastama või nende võitmiseks altkäemaksu andma või nii Venemaal kui ka ELi vahetus naabruses muid raskeid inimõiguste ja demokraatia väärtuste vastaseid kuritegusid toime panema, ja võttes nende suhtes vastu sihipäraseid sanktsioone, ii) aidates idapartnerlusriike kaugelevaatava ELi integratsioonipoliitika pakkumisega ning arendades selle poliitika rakendamiseks vajalikku ELi strateegilist vastutust ja geopoliitilist juhtimisvõimet, ning iii) omades Venemaa demokraatliku ühiskonna kaasamise strateegiat, et rajada tee tulevastele suhetele demokraatliku Venemaaga;

AY. arvestades, et Kreml peab edukat, jõukat ja demokraatlikku ELi idanaabrust ohuks president Vladimir Putini režiimi stabiilsusele, sest see võib anda tavalistele Venemaa inimestele inspiratsiooni nn pehme jõu kasutamiseks; arvestades, et seetõttu on ELi idanaabruse demokratiseerimine ELi ja nende riikide huvides ning Venemaa tulevase demokratiseerimise jaoks äärmiselt tähtis; arvestades, et Kremli tegelik eesmärk selles piirkonnas tekkivate konfliktide suhtes on muuta demokraatlikud muutused võimu üleandmise vahendina ebaseaduslikuks, takistada nende riikide edukat arengut, diskrediteerida liberaalset demokraatiat ja viia sisse Venemaa enda võimusüsteem;

AZ. arvestades, et EL peaks püüdlema pikaajalise Venemaa-strateegia poole, mis põhineb eeldusel, et – nii nagu ka ukrainlastel ja valgevenelastel – on ka Venemaa rahvastel võimalus oma riik demokraatlikuks muuta; arvestades, et Venemaa demokraatiale tagasiminek sõltub vene rahva tahtest; arvestades, et EL peab olema valmis toetama venelaste soovi elada demokraatlikus riigis;

BA. arvestades, et ELi rolli ülemaailmse osalejana ja ELi institutsioonide välispoliitilist pädevust tuleks tugevdada;

1. soovitab nõukogul, komisjonil ja komisjoni asepresidendil ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgel esindajal koos liikmesriikidega ELi Venemaa-poliitika, sealhulgas selle viis juhtpõhimõtet läbi vaadata, ning töötada välja ELi terviklik Venemaa-strateegia, mis põhineb järgmistel põhimõtetel ja meetmetel:

Vastuseis vene ohule – julgeolekuohu tõrjumine

a) EL peab oma välispoliitikat põhjalikult reformima, et näidata veenvalt oma ambitsioonikust mõjuka ülemaailmse osalejana ning suutlikkust teha õigeaegseid otsuseid ja võtta otsustavaid meetmeid välispoliitika valdkonnas, sealhulgas laiendades ELi nimel tegutsevate Euroopa välisteenistuse ja komisjoni asepresidendi ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja pädevusi, kohustused, kaotades ühehäälsuse nõude välispoliitilistes küsimustes ning suurendades oma strateegilise analüüsi ja tegevuse suutlikkust, lisaks peaks EL tugevdama oma rolli ülemaailmse osalejana, samuti ELi institutsioonide suutlikkust, mitte lubama Venemaal jätkata nn kahepoolsete suhete loomist ELiga, kuna Brüssel peaks olema ainus pealinn, kus peamised otsused ELi ja Venemaa kohta vastu võetakse;

b) EL peaks koos NATO ja rahvusvaheliste partneritega Venemaad tagasi hoidma, et säilitada Euroopas ja mujal rahu ja stabiilsus, tugevdades ühtlasi omaenda kaitsevõimet ja nõudes Venemaa võimudelt, et nad ei sekkuks ELi ida- ja lõunanaabrusse; eelkõige peaks EL nõudma – sealhulgas ELi ja rahvusvahelistes organisatsioonides, nagu OSCE ja ÜRO –, et Venemaa pühenduks käimasolevate konfliktide lahendamisele ja tulevaste konfliktide ennetamisele, alustades okupeeritud ja ebaseaduslikult annekteeritud territooriumide tagastamisest idapartnerluse piirkonnas vastavalt nende rahvusvaheliselt tunnustatud piiridele ning austades riikide ELi, Euro-Atlandi ja demokraatlikke valikuid;

c) EL ja eelkõige selle liikmesriigid peaksid täitma NATO liikmetena võetud kollektiivse kaitse kohustusi; tuletab meelde, et ELil ja NATO-l on ühised julgeolekuprobleemid, ühised kaitsehuvid ja sama, üha keerulisem julgeolekukeskkond ning seetõttu on NATO kaudu tagatav tugev Atlandi-ülene julgeoleku- ja kaitsepartnerlus hädavajalik, samal ajal kui EL püüab saavutada strateegilist autonoomiat; EL peab tugevdama pingutusi, et luua tugevdatud NATO raames tegelik Euroopa

kaitsejõud, et tagada mõjusam, kasutatavam, koostalitlusvõimelisem ja kestlikum sõjaline võimekus ja jõud, mis looks ettekujutuse tugevast ja enesekindlast rahvusvahelisest osalejast, kes suudab tagada rahu;

d) EL peaks pöörama tähelepanu Venemaa Föderatsiooni uusimale riikliku julgeoleku strateegiale, milles ametlikult tunnistatakse Venemaa välispoliitika läänevastast suundumust ning rõhutatakse Venemaa ja lääne sotsiaalpoliitiliste süsteemide põhimõttelist ja süsteemset kokkusobimatust;

e) EL peab tugevdama ELi liikmesriikide luureteenistuste koostööd, et süsteemselt paljastada Venemaa vaenulikku tegevust, näidata selle päritolu ja seda diskrediteerida, eelkõige selleks, et olla oma territooriumil Venemaa eriteenistuste poolsete ELi territooriumil läbiviidavate operatsioonide takistamisel tulemuslikum, ja töötama koos oma strateegiliste partneritega välja Kremli sponsoreeritud terrorismi vastased uued meetmed; lisaks peaks EL investeerima projektidesse, mille eesmärk on tugevdada oma julgeolekut ning ühist sõjalist, küber- ja energiaalast suutlikkust ning koordineerida liikmesriikide spionaaživastast tegevust;

f) EL peaks olema valmis kasutama oma mõjujõudu ja nõudma Venemaa väljajätmist SWIFTi maksesüsteemist, et veenda Venemaa ametivõime hoiduma edasisest agressiivsest käitumisest, ning olema valmis järk-järgult lõpetama nafta ja gaasi impordi Venemaalt, kui Venemaa ametivõimud jätkavad liikmesriikide ähvardamist ja sõjalist idapartnerlusriikide vastast tegevust naaberriikides;

g) samuti peab EL jätkama kõigi liikmesriikide elektrivõrkude täielikku sünkroniseerimist Mandri-Euroopa sünkroonvõrguga, mis on Euroopa strateegilise energiasõltuvuse probleemile Venemaast parim pikaajaline lahendus, ning olema ka vastu Venemaa tuumaenergiasektori uuele laienemisele ELi suunas ja võtma vastu meetmed, mis takistaksid Rosatomi ehitatud Astravetsi tuumaelektrijaamas toodetud elektrienergia müümist ELi turul ning muid tulevasi projekte, nagu Balti (Baltiiski) tuumaelektrijaam;

h) EL peab kooskõlas ELi energiapoliitika ja -huvidega koostama ja rakendama selge strateegia selle kohta, kuidas lõpetada sõltuvus Venemaa gaasist ja naftast ning muudest toorainetest (eelkõige raud/teras, alumiinium ja nikkel) ning suurendada oma energiasõltumatust vähemalt seni, kui võimul on president Vladimir Putin; sellega seoses peaks EL toetama ambitsioonikat ja resoluutset rohelist tegevuskava ning tema peamine geopoliitiline prioriteet peaks olema Euroopa rohelise arengu paketi kiire rakendamine, mis hõlmab selliseid meetmeid nagu ELi kasvuhoonegaaside heite ülekandumise maks ja CO_2 heite vähendamise algatused koos keskkonnahoidliku vesinikutööstuse arendamisega; EL peab ka viivitamata rakendama uusi füüsilisi meetmeid, nagu vastassuunavoo võimalused ja piiriülene lisataristu liikmesriikide vahel; EL peab ka mitmekesistama oma energiavarustust, suurendades muu hulgas võimekust viia ellu veeldatud maagaasi impordi, energiasüsteemi ümberkujundamise ja CO_2 heite vähendamise algatusi, mille tähtsus on kiiresti kasvamas ja mis võivad vähendada nõudlust fossiilkütuste järele, lõpetades sellega Venemaa energia domineerimise Euroopas; Nord Stream 2 torujuhtme ehitamine, mis on vastuolus Euroopa solidaarsusega ja võib suurendada Venemaa valitsevat seisundit ja ELi sõltuvust Venemaa gaasist ning jätta Ukraina Venemaa kuritahtlikkuse meelevalda, tuleks selle raamistiku taustal viivitamata peatada ning seda ei tohiks praeguses olukorras kasutusele võtta isegi siis, kui ehitamine on lõpule viidud;

i) EL ja selle liikmesriigid peavad kiirendama Euroopa rohelise kokkuleppe rakendamist ja lükkama tagasi seisukoha, et maagaas on vahepealne väidetavalt väiksema CO_2 heitega võimalus saavutada ELi kliimaeesmärgid, pidades silmas Venemaa uusimat energiastrateegiat aastaks 2035, mis näeb ette torujuhtmete kaudu lääne suunas toimuva gaasiekspordi kasvu;

Venemaast tingitud praeguse ohu vastu võitlemine – võitlus Venemaa sekkumise vastu ELis ja selle idapoolsetes naaberriikides

j) EL peab ka edaspidi toetama idapartnerlusriikide sõltumatust, suveräänsust ja territoriaalset terviklikkust nende rahvusvaheliselt tunnustatud piiride sees ning mõistma hukka Venemaa otsese ja kaudse osalemise relvakonfliktides ja sõjalise kohaloleku idapartnerluspiirkonna piiride sees või piiridel, Krimmi ebaseadusliku okupeerimise ja annekteerimise, Donetski ja Luganski piirkondade teatavate osade *de facto* okupeerimise ning inimõiguste ja rahvusvahelise avaliku õiguse rikkumised, mida Venemaa paneb toime tema poolt okupeeritud või annekteeritud territooriumidel, nagu krimmitatarlaste esindusorgani Medžlise aseesimehe Nariman Celâli ja veel nelja krimmitatatarlaste juhi – Aziz ja Asan Aktemovi, Ševket Useinovi ja Eldar Odamanovi – hiljutine kinnipidamine; EL peaks tegema

Neljapäev, 16. september 2021

selgeks, et tavapärase tegevuse juurde naasmist ei saa oodata enne, kui Venemaa lõpetab ELi, selle liikmesriikide ja idapartnerlusriikide vastu suunatud agressiivse poliitika ja hübriidsõja ning taastatakse Gruusia, Moldova ja Ukraina territoriaalne terviklikkus nende rahvusvaheliselt tunnustatud piirides; seetõttu peaks EL tagama, et sanktsioonid jäävad kehtima seni, kuni Venemaa täidab nende kaotamiseks seatud asjakohased tingimused, ning peaks kaaluma ka nende pikendamist ühe aasta, mitte kuue kuu kaupa, nagu praegu tehakse;

k) EL peaks jätkuvalt kaasa aitama Krimmi rahvusvahelise platvormi konsultatsiooni- ja koordineerimisformaadi väljatöötamisele, eesmärgiga rahumeelselt lõpetada Krimmi Autonoomse Vabariigi ja Sevastopoli linna ajutine okupeerimine Venemaa Föderatsiooni poolt ning taastada Ukraina kontroll selle territooriumi üle, järgides täielikult rahvusvahelist õigust

l) EL peab tunnustama oma naaberriikide Euroopa-suunalisi püüdlusi ja tõrjuma Venemaa mõjusfääride poliitikat; lisaks peaks EL tunnistama, et ta kannab strateegilist vastutust stabiilsuse ja arengu eest oma naabruskonnas, eelkõige idapartnerluspiirkonnas, ning ta peaks jätkuvalt nõudma, et Venemaa osaleks konstruktiivselt Normandia protsessis ja täidaks oma rahvusvahelisi kohustusi, eelkõige Minski kokkulepete ja ÜRO mereõiguse konventsiooni raames; EL peaks ka edaspidi olema kaasatud Minski kokkulepete täielikku rakendamisse, sealhulgas Normandia formaadis osalevate asjaomaste ELi liikmesriikide kaudu, ja uurima Atlandi-ülese koostöö võimalusi selles küsimuses; EL peaks ühtlasi laiendama oma sanktsioonide kohaldamisala nii, et need hõlmaksid ka nn passide pealesundimist ja ebaseaduslike valimiste korraldamist Krimmis ning et nendega tõstetaks hinda, mida Venemaa peab maksma Minski kokkulepete ja Normandia formaadi läbirääkimiste blokeerimise eest; EL peaks neid meetmeid USA, Ühendkuningriigi, Kanada, Jaapani ja teiste partneritega koordineerima, et laiendada nende kohaldamisala või suurendada nende tulemuslikkust;

m) lisaks peaks EL võtma otsustavaid meetmeid, et takistada Venemaal kehtivatest ELi sanktsioonidest kõrvale hoida; selleks peaks EL mitmesuguste lünkade kaotamiseks oma kohaldatavad õigusnormid läbi vaatama ja neid ajakohastama, et muuta sanktsioonid tõhusamaks ja panna Venemaad ka tegelikkuses oma agressiivse hübriidtegevuse eest kõrgemat hinda maksma;

n) EL peab avaldama Venemaa Föderatsioonile survet, et see täidaks tingimusteta kõik ELi vahendatud 12. augusti 2008. aasta relvarahukokkuleppe sätted, eelkõige kohustuse viia kõik oma sõjalised jõud Gruusia okupeeritud aladelt välja;

o) president Vladimir Putini poolt oma naabrite suhtes rakendatava revisjonistliku käitumise piiramiseks, et tugevdada idapartnerlusriikide institutsioonide, majanduse ja ühiskonna vastupanuvõimet ning süvendada nende poliitilist assotsieerumist ja majandusintegratsiooni, ning nende riikide ELile lähendamiseks tehtava töö tõhustamiseks peaks EL esitama selge strateegia idapartnerlusriikidele pikaajaliselt pühendumise kohta;

p) ELi solidaarsus idapartnerlusriikidega peaks olema suunatud sellele, et suurendada nende usaldust ELi kui usaldusväärse partneri vastu julgeolekuküsimustes, näiteks konfliktide rahumeelses lahendamises ulatuslikumalt osalemise kaudu; EL peaks tagama, et idapartnerlusriikide julgeolekumõõde kajastuks nõuetekohaselt ka ELi strateegilises kompassis, ning ta peaks kaaluma ka mitme julgeolekut käsitleva kokkuleppe (raamistikud, mille eesmärk on suurendada julgeoleku-, sõjalise, luure- ja küberkoostöö valdkonna investeeringuid ja abi) sõlmimist valitud riikidega ELi naabruses, näiteks Ukraina, Moldova ja Gruusiaga, et tugevdada nende vastupanuvõimet; EL ei peaks nende riikidega tehtavat julgeolekualast koordineerimistööd käsitlema üksnes NATO laienemise seisukohast vaadatuna, vaid peaks seadma kõrgeid sihte kohapeal julgeolekuprobleemide hindamisel ning peaks koostöös rahvusvaheliste partneritega kaaluma sõbralikele idapartnerlusriikidele kaitsevarustuse pakkumist kooskõlas ÜRO põhikirja artikliga 51; EL peaks ühtlasi tugevdama sõbralike idapartnerlusriikidega tehtavat koostööd Euroopa Kaitseagentuuri kaudu ning sellistes valdkondades nagu teabealane ja kübervastupidavusvõime ning luureteabe jagamine ning tõhustama ühiseid sõjalisi õppusi;

q) palub ELil teha NATOga koostööd ning võimendada ja laiendada praegust tegevust Musta mere piirkonnas ning teha idapartnerlusriikidega ka edaspidi koostööd konkreetselt kogu ühiskonda hõlmava lähenemisviisi alusel, et tagada turvaline ja stabiilne Musta mere piirkond;

r) EL peaks tundma muret ka Kremli rolli pärast Lääne-Balkanil, kuna see hõlmab riiklikult toetatavat desinformatsiooni ning poliitiliste ja sõjaliste sidemete loomist piirkondliku poliitilise eliidiga; EL peaks olema teadlik sellest, et Kremli sekkumine valimistesse ja demokraatiavastaste jõudude toetamine Lääne-Balkani piirkonnas on endiselt probleem, eelkõige riikides, mis on ka NATO liikmed;

s) EL peab reageerima ka asjaolule, et president Vladimir Putin toetab avalikult Aljaksandr Lukašenka režiimi ja tema jõhkraid repressioone Valgevene rahva vastu ning teeb Aljaksandr Lukašenkaga koostööd Valgevene demokraatlike jõudude vastu suunatud hübriidrünnakutes; EL peab seetõttu tunnistama, et sel viisil kujutab Kreml endast otsest ohtu Valgevene suveräänsusele ja demokraatiat edendavatele jõupingutustele, ning EL peab tegema selgeks, et kui Venemaa jätkab oma praegust Valgevene-poliitikat, peab EL kehtestama lisaks karmid ohjeldamis- ja heidutusmeetmed, kuna demokraatia kaitsmisega Valgevenes toetab EL ka demokraatiat Venemaal; EL peaks paljastama Venemaa osaluse Lukašenka režiimi ELi-vastases hübriidtegevuses, sealhulgas rändajate kasutamisel, et läänt destabiliseerida, ning võtma Kremli sellise vaenuliku ja barbaarse tegevuse eest vastutusele;

t) kui EL soovib tulemuslikult aidata Vene rahval demokraatia poole liikuda, peab ta ka oma maja Kremli hübriidsekkumistest ja rahapesutavadest puhtaks tegema, kuna need mõjutavad ELi poliitilist ja ärieliiti;

u) EL ja selle liikmesriigid peaksid selgelt väljendama, et nende jaoks ei ole vastuvõetavad Venemaa katsed Valgevenet endaga liita, kuna need katsed oleks Valgevene rahva tahte vastased ja nende üle peab läbirääkimisi ebaseaduslik juht;

v) märgib, et üha rohkem rahvusvahelisi osalejaid, nende hulgas Venemaa, rakendavad hübriidsõja strateegiaid, sealhulgas ELi ja selle liikmesriikide vastyu; rõhutab, et need teod on eriti destabiliseeriva ja ohtliku iseloomuga, kuna need hägustavad sõja ja rahu vahelisi piire, destabiliseerivad demokraatlikke riike ja tekitavad sihtrühmaks olevas elanikkonnas kahtlusi; seetõttu peaksid EL ja selle liikmesriigid koostöös NATO ja tema partneritega, sealhulgas idapartnerlusriikidega, kellel on selles valdkonnas ainulaadsed kogemused ja teadmised, suurendama Venemaa hübriidsõjategevuse (sealhulgas manipuleerivate desinformatsioonikampaaniate, küberrünnete, spionaaži ja valimistesse sekkumise) jälgimist ja analüüsimist; eelkõige peaksid nad kiiresti tagama, et kasutusele võetakse piisavad ressursid, personal ja vahendid, mis võimaldavad Venemaa hübriidohtusid ja sekkumisi tuvastada, analüüsida, ära hoida, nende vastu võidelda ja neid kõrvaldada; eespool loetletu on eriti oluline seoses katsetega õõnestada Euroopa projekti, polariseerida ja lõhestada demokraatikke ühiskondi, kasutades selleks desinformatsiooni, ning toetada ja rahastada demokraatiavastaseid, populistlikke, äärmuslikke, peamiselt parempoolseid või vasakradikaalseid erakondi, liikumisi ja vabaühendusi või poliitilisi separatistlikke jõudusid kogu Euroopas, sealhulgas küberruumis ning sotsiaalmeedia ja meediakanalite (nt Russia Today ja Sputnik) kaudu; ELis tegutsevad erakonnad, kes on hea meelega valmis saama kasu rahalistest vahenditest, mille Venemaa Föderatsioon teeb kättesaadavaks vastutasuks poliitilise või muud liiki toetuse eest, mida parlament või muud organisatsioonid pakuvad Venemaa poliitikameetmetele või eesmärkidele, kahjustades seega ELi huve ja väärtusi, kannavad moraalset ja poliitilist vastutust;

w) sellega seoses peab EL koostama koordineeritud ja tervikliku ohjeldamisstrateegia ning töötama sealhulgas välja meetmed, mille abil kaitsta oma meediamaastikku ning süstemaatiliselt jälgida Venemaa ja Venemaaga seotud meedia ja internetiteenuse osutajate (kas vene või muus keeles) pakutavat sisu, samas ajakirjandusvabadust piiramata; EL peaks oma strateegia raames tõstma Venemaa vastu häält iga kord, kui see paneb ELi ja liikmesriikide vastu toime hübriidrünnakuid, suurendama küberrünnetele vastupanu võimet ja suurendama idanaabruse strateegilise kommunikatsiooni töörühma suutlikkust, kuna hõlmata tuleb ka ELi pinnal leviv desinformatsioon; EL ja selle liikmesriigid peaksid niisuguste rünnete vastu võitlemiseks võtma julgemaid ja koordineeritumaid proportsionaalseid meetmeid, näiteks Venemaa diplomaatide väljasaatmisega ELi tasandil vastuseks üksikute liikmesriikide diplomaatide väljasaatmisele Venemaa ametivõimude poolt;

x) viimaks peaks EL tagama Euroopa Parlamendi välissekkumist kõigisse Euroopa Liidu demokraatlikesse protsessidesse, sealhulgas desinformatsiooni käsitlevalt erikomisjonilt saadavate ettepanekute kiire rakendamise;

Kremliga suhtlemine ja valikulise dialoogi pidamine, et valmistada ette Venemaa üleminekut, hõlmates ka valdkondlikku koostööd

y) suhetes Venemaaga peaks EL liikuma kahes suunas: ühelt poolt peaks ta pidama Kremli ametivõimude ja piirkondlike valitsustega tingimuslikku valikulist dialoogi ning teiselt poolt tegema strateegilist koostööd Venemaa kodanikuühiskonnaga, kes püüdleb Venemaal demokraatia saavutamise poole, ning tegema sõltumatut koostööd piirkondlike ja kohalike osalejatega; ELi Venemaa-strateegia ei tohiks välistada ametivõimudega suhtlemist seal, kus see on ELi huvides ning ei õõnesta ELi kohustusi inimõiguste ja demokraatia eesmärkide saavutamisel, kuna ELi jaoks on endiselt oluline leida võimalusi praeguste pingete leevendamiseks, määrates kindlaks meetmed, millega suurendada läbipaistvust ning vähendada arusaamatuste ja valearvestuste riski;

Neljapäev, 16. september 2021

z) eelkõige peaks EL jätkama institutsioonilise koostöö tegemist Venemaaga rahvusvahelistes organisatsioonides ja mitmepoolsete lepingute kaudu, näiteks ÜROs Euroopa Julgeoleku- ja Koostööorganisatsioonis (OSCE), Arktika Nõukogus ja Euroopa Nõukogus, et käsitleda kiireloomulisi piirkondlikke ja ülemaailmseid küsimusi, tegeleda konfliktide ennetamise ja lahendamisega ning edendada üksteist täiendavaid või ühiseid huve, näiteks keskkonnaküsimuste, nii Venemaa kui ka ELi rohepöörde, avatud taeva lepingu, tuumadesarmeerimise, relvastuse vähendamise ja relvastuskontrolli, Arktika-küsimuste ja ühise laiaulatusliku tegevuskava (Iraani tuumalepe) valdkonnas ning seoses olukorraga Lähis-Idas, Liibüas ja Afganistanis; EL peaks tegema Venemaaga valikuliselt koostööd piirkondlikes ja ülemaailmsetes küsimustes, et kinnistada Venemaa kindlalt mitmepoolsesse koostöösse ja reeglitel põhinevasse rahvusvahelisse korda, takistades teda nii ohustamast julgeolekut ja heaolu, sealhulgas ELis ja Euroopa naabruses; konkreetsemalt peaks EL kasutama ka Euroopa rohelist kokkulepet ja selle kliimaeesmärke, et teha koos Venemaaga tööd rohelise ülemineku nimel, eelkõige selleks, et kiirendada dekarboniseerimist, vähendada Venemaa CO_2 heidet, mis vaatamata Venemaa poolt Pariisi kokkuleppe ratifitseerimisele ikka kasvab, suurendada energiatõhusust ja laiendada taastuvate energiaallikate kasutamist, milleks on Venemaal tohutult suur potentsiaal; EL saab aidata suurendada ka teadlikkust kliimamuutustest, mis levib Venemaal väga aeglaselt;

aa) EL, selle liikmesriigid ja Venemaa peaksid jätkama põhjamõõtme poliitika raames Arktika piirkonnas eduka koostöö tegemist, kuna on äärmiselt oluline, et nad jätkaksid konstruktiivset koostööd, et võidelda Arktikas kliimamuutuste tagajärgedega ja hoida ära selle piirkonna muutumine sõjaliste pingete järjekordseks subjektiks;

ab) koostöö teatavates konkreetsetes valdkondades ei tohiks aga kaasa tuua mingeid järeleandmisi väärtuste osas ning EL ei tohiks kunagi eirata geostrateegilisi tagajärgi ja oma partnerite huve; tõepoolest peab EL tagama, et igasugune edasine suhtlus Kremliga sõltub Kremli lubadusest lõpetada kodune agressioon oma rahva vastu, peatada opositsioonivastased süsteemsed repressioonid ning poliitvangide hirmutamine ja piinamine, tunnistada kehtetuks kõik rahvusvaheliste standarditega vastuolus olevad seadused (näiteks nn välisagente ja nn äärmuslasi või ebasoovitavaid organisatsioone käsitlevad õigusaktid) või muuta neid, peatada kodanikuühiskonna organisatsioonide represseerimine, eriti korruptsiooni vastu võitlevate ja Venemaal inimõiguste eest võitlevate organisatsioonide represseerimine, ning lõpetada naaberriikide vastu suunatud riigiväline agressioon; selle raames peab EL tuletama Venemaale meelde ka seda, et poliitiliste oponentide kinnipidamine on vastuolus Venemaa rahvusvaheliste kohustustega, ning EL peab kindlalt nõudma, et depolitiseeritaks kohtusüsteem ning tagataks õigus õiglasele kohtumenetlusele ja juurdepääs õigusnõustamisele; teisisõnu peavad ELil olema Kremliga suhtlemise katsetes selgelt kindlaks määratud punased jooned, mis hõlmavad partnerriikide suveräänsuse ja territoriaalse terviklikkuse täielikku austamist, ning EL peab hoiduma Venemaaga koostöö tegemisest ainult dialoogikanalite avatuna hoidmise huvides; EL ei peaks Kremliga suuri kompromisse otsima, kui Kreml loodab saada vabad käed Venemaal ja oma väljakuulutatud privilegeeritud huvide tsoonis (Ukraina, Valgevene jne) tegutsemiseks; EL peab tegema täiesti selgeks, et ta ei ohverda teiste riikide huve Moskvaga paremate suhete loomise nimel;

ac) lisaks peaks EL tungivalt nõudma Venemaa Föderatsioonilt rahvusvahelise üldsuse tõstatatud kiireloomuliste küsimuste lahendamist ja oma Novitšoki programmi viivitamatut, kõikehõlmavat ja täielikku avalikustamist Keemiarelvade Keelustamise Organisatsioonile; eelkõige peaks EL mõistma hukka ka Venemaa rolli lennu MH17 allatulistamises 2014. aastal ning kutsuma Venemaa Föderatsiooni üles tegema täielikku koostööd selliste suurte rahvusvaheliste kuritegude, vahejuhtumite ja tragöödiate uurimisel nagu Malaysia Airlinesi lennu MH17 allatulistamine, samuti muude selliste hiljutiste vahejuhtumite uurimisel, millesse on kaasatud olnud ka Venemaa luureteenistused ELi liikmesriikide ja idapartnerlusriikide territooriumil, sealhulgas Valgevenes;

ad) EL peaks kordama oma korduvalt esitatud üleskutset, et Venemaa ametivõimud tagastaksid Poolale 2010. aasta aprillis Smolenski lähedal alla kukkunud Poola valitsuse lennuki Tu-154 vraki ja mustad kastid;

Demokraatia toetamise alane tegevus – reageerimine sanktsioonide, finantskontrolli ja rahvusvaheliste uurimiste abil

ae) EL peab tugevdama USA ja muude sarnaselt meelestatud partneritega tehtavat koostööd ning looma liidu, et kaitsta demokraatiat kogu maailmas, ja pakkuma välja demokraatia kaitsevahendite komplekti, mis peaks hõlmama ühismeetmeid sanktsioonide, ebaseaduslike rahavoogude vastu võitlemise poliitika, majandus- ja finantsabi tingimuslikkuse reeglite ja rahvusvaheliste uurimiste kohta ning auahnet tegevuskava vabaduse ja demokraatia, inimõiguslaste ja demokraatia kaitsjate toetamiseks; lisaks peaks ELi tegevuskava tasakaalustama Venemaa ja Hiina püüdeid nõrgestada demokraatiat kogu maailmas ja destabiliseerida Euroopa korda;

af) EL peaks ebaseaduslike rahavoogude vastu võitlemiseks kehtestama tsentraalse raamistiku, tugevdama veelgi oma rahapesuvastast raamistikku ja tagama selle järjepideva rakendamise, hõlbustama tihedamat koostööd pädevate asutuste vahel ja looma ELi finantskontrolli asutuse, et parandada ELi ja selle liikmesriikide kaitset Venemaa ja muuda autoritaarsete režiimide ebaseaduslike finantstavade ja -sekkumiste eest, mida kasutatakse õõnestavatel poliitilistel eesmärkidel ja mis seetõttu kujutavad endast ohtu Euroopa julgeolekule ja stabiilsusele;

ag) eelkõige peab EL kaaluma Venemaa lisamist suure rahapesuriskiga ELi mittekuuluvate riikide nimekirja, mis peaks olema oluline selleks, et EL saaks rangemalt kontrollida kõiki kahtlaseid finantsvoogusid, mis tulevad Venemaa režiimilt ja selle nimel tegutsejatelt; lisaks peaks EL tugevdama oma pangandussüsteemi ja kehtestama õigusraamistiku, et võidelda Venemaa rahalise sekkumisega ELi ja liikmesriikide demokraatlikesse protsessidesse, kaasa arvatud eliidi kaasamise strateegia ning tippametnike ja endiste Euroopa poliitikute värbamise tehnika; selline raamistik peaks suurendama Venemaa eliidi poolt ELis hoiustatavate ja kulutatavate rahaliste vahendite läbipaistvust ning aitama reageerida poliitiliste parteide, poliitiliste liikumiste ja poliitiliste kampaaniate rahastamisele Venemaa osalejate poolt ja seda ära hoida ning teha seda ka investeeringute puhul, mida tehakse strateegilisse taristusse ja strateegilistesse organitesse, sealhulgas ülikoolidesse ja poliitilistesse mõttekodadesse, mis võivad tekitada või suurendada teatavate majandussektorite sõltuvust Venemaast ja olla Venemaa spionaaži ja julgeolekuohtude sisenemispunktid; sellega seoses peaks EL kehtestama ka karistused Venemaa vara suhtes, mida kasutatakse otseselt ja kaudselt ELi ning selle liikmesriikide ja idapartnerlusriikide demokraatlikesse protsessidesse sekkumiseks; samal ajal peaksid riikide valitsused ja rahvusvahelised organisatsioonid uurima Venemaa peamiste liidrite ja oligarhide varjatud pärandvara ning seda käsitlevaid arvanäitajaid avalikustama;

ah) EL peaks võimalikult kiiresti looma tulemuslikud õiguslikud vahendid piiriülese korruptsiooni ja sellega seotud rahapesu vastu võitlemiseks, eriti kui see puudutab Venemaalt pärit korruptsiooni ja ebaseaduslikke rahastamistavasid, ning kohaldama palju ulatuslikumalt konfiskeerimist ilma süüdimõistva kohtuotsuseta, et tulla tõhusalt toime Kremli kleptokraatiaga; sellega seoses ei tohiks Venemaa ametivõimud jätta Venemaa kodanikuühiskonna organisatsioone ja valitsusväliseid organisatsioone süstemaatiliselt ilma korruptsiooni vastu võitlemise vahenditest; lisaks peaks EL suurendama suutlikkust paljastada ja peatada Venemaalt pärit musta raha vooge ning paljastada Venemaa režiimi autokraatide ja korrumpeerunud oligarhide varjatud rikkust ja finantsvarasid liikmesriikides; ELi institutsioonid peaksid nendest juhtumitest andma korrapäraselt aru parlamendis iga poole aasta tagant toimuvatel kuulamistel, kus käsitletakse demokraatia olukorda Venemaal; need aruanded peaksid sisaldama president Putini lähikonna kõige olulisemate liikmete nimesid;

ai) EL peaks Venemaalt pärit ebaseaduslike rahavoogude peatamise nimel tehtavas võitluses pöörama erilist tähelepanu Valgevenest pärit rahavoogudele, kuna autokraadid ja korrumpeerunud oligarhid on omavahel seotud; ELi institutsioonide poolt Euroopa Parlamendile esitatavates eriaruannetes tuleks käsitleda küsimust, mis puudutab Venemaa rahalist sekkumist Valgevenes, sealhulgas strateegilistes sektorites, ning need peaksid sisaldama teavet Aljaksandr Lukašenka lähikonna ja korrumpeerunud oligarhide varade kohta;

aj) EL peaks käsitlema Venemaa poolset teabega manipuleerimist ning püüdeid sekkuda demokraatlikesse protsessidesse ELi tasandil ja selle liikmesriikides, kaaludes ja kehtestades vajalikke vahendeid selle takistamiseks ja selle vastu võitlemiseks;

ak) kooskõlas demokraatia esmatähtsaks pidamise põhimõttega peaks EL oma suhetes Venemaaga tugevdama tingimuslikkuse nõuet, püüdes Venemaaga pidada dialoogi või sõlmida kokkulepe meetmete teemal, mille eesmärk on kaitsta inimõigusi, meediavabadust ja vabade valimiste korraldamist dialoogi rangema nõudena; EL ja selle liikmesriigid peaksid vaatama läbi ka oma investeerimistoetuse ja majanduskoostöö projektid (näiteks Nord Stream 2 ja Rosatomi ehitatud tuumaelektrijaamad) ning suurendama jõupingutusi, et piirata Kremli strateegilisi investeeringuid, mis on sageli küll pärit liikmesriikidest, kuid mida tehakse Venemaa oligarhide ja niisuguste äriühingute rahavoogude kaudu, mis on asutatud selleks, et rahastada ELis Venemaa pahatahtlikku sekkumist ja korruptsiooni levikut; sellega seoses peaks EL pöörama erilist tähelepanu topeltkodakondsuse õiguslikule korraldusele ning nõudma kindlalt, et Bulgaaria ja Malta loobuksid oma nn kuldse passi režiimist; lisaks ei tohiks EL viia ellu ühiseid tehingu- ega äriprojekte ilma eelneva poliitilise hoolsuskohustuse rakendamiseta läbipaistvuse, korruptsiooni ja poliitiliste tagajärgede suhtes, kuna sellised projektid ei tohiks seada ohtu liikmesriikide vahelist solidaarsust ega ka solidaarsust ELi naaberriikidega, tuua kasu korruptsioonisüsteemidele Venemaal ega ELis ega avaldada kahjulikku mõju inimõigustele ega keskkonnale;

Neljapäev, 16. september 2021

al) samal ajal peaks EL kohaldama ka demokraatia esmatähtsaks pidamise põhimõtet Venemaale antava rahalise toetuse programmide ja Venemaal tehtavate investeeringute ümberhindamisel, mis muude meetmete hulgas peaks hõlmama ka ELi finantseerimisasutuste laenude andmise volituste läbivaatamist; samas vaimus peaks EL hindama oma koostööd Venemaaga mitmesugustes välispoliitika formaatides ning kontrollima, kas Venemaa täidab Euroopa Nõukogu ees võetud kohustusi;

am) EL peaks looma uusi vahendeid, et poliitvangide vabastamise nõudmine oleks tulemuslikum; EL peaks nõudma, et Venemaa ametivõimud vabastaksid kõik poliitilistel põhjustel ebaõiglaselt vangistatud isikud (kaasa arvatud Aleksei Navalnõi, Aleksei Pitšugin ja Juri Dmitrijev) ja kõik teised isikud, kelle inimõiguste keskus Memorial on liigitanud poliitvangideks vastavalt Euroopa Nõukogu Parlamentaarse Assamblee resolutsioonis 1900/2012 kehtestatud kriteeriumidele; EL peab kasutama kõiki võimalusi, et juhtida Venemaa ametivõimude tähelepanu kõnealustele ja muudele sõnavabaduse valdkonnas toime pandud rikkumistele, pidades eelkõige silmas poliitiliste ja kodaniku-ühiskonna aktivistide, ajakirjanike ja inimõiguste kaitsjate ahistamist, kohtu alla andmist ja füüsilist ründamist Venemaal; EL peaks kindlalt nõudma, et need rikkumised lõpetataks ja et neid uuritaks, ning nõudma tungivalt, et Venemaa võtaks niisuguste tegude eest vastutajad vastutusele;

an) ELi institutsioonid peavad Euroopa Parlamendi kuulamistel andma korrapäraselt aru poliitvangide olukorrast Venemaal, looma tihedaid kontakte Venemaa dissidentide, valitsusväliste organisatsioonide, kodanikuühiskonna organisatsioonide, inimõiguste kaitsjate ja sõltumatute meediakanalitega ning suurendama nendele antavat rahalist toetust ning olema pidevalt kursis Venemaa poliitiliste aktivistide nimede ja kinnipidamistingimustega; lisaks peaksid liikmesriigid hoiduma poliitiliste oponentide ja varjupaigataotlejate Venemaale väljasaatmise ja väljaandmise lubamisest või võimaldamisest, kui nende elu või kehaline puutumatus oleks seal ohus; lisaks peaks EL vajaduse korral hõlbustama erakorralist viisade väljastamist ja pakkuma ajutist varjupaika oma liikmesriikides;

ao) EL peaks ka tähelepanelikult jälgima inimõiguste olukorda Venemaal, tehes seda muu hulgas ELi Venemaale lähetatud delegatsiooni ja liikmesriikide saatkondade kaudu, kes jälgivad kodanikuühiskonna organisatsioonide, opositsiooni-poliitikute ja -aktivistide kohtuasju; EL peaks laiendama ka kogu maailmas rakendatavat inimõiguste rikkujate vastast ELi sanktsioonirežiimi ja kohaldama seda inimõiguste rikkumiste suhtes, mis pannakse toime kõigil külmutatud konfliktidest mõjutatud territooriumidel ja idapartnerlusriikide ebaseaduslikult okupeeritud piirkondades; samal ajal peaks EL täitma oma kohustust arvestada soolist aspekti kogu välistegevuses ning ta peab toetama põhilisi inimõigusi, sealhulgas võideldes soolise vägivalla, rassismi, ksenofoobia, vaenukuritegude, politsei jõhkruse ja muude diskrimineerimise vormide vastu ning edendades soolist võrdõiguslikkust, naiste õigusi, LGBTI+ kogukonna liikmete õigusi ja vähemuste õigusi Venemaal; EL peaks igal võimalusel aitama Venemaal rõhutavaid elanikke, eriti neid, kes puutuvad kokku diskrimineerimisega vanuse, usu, rassi, etnilise kuuluvuse, teatavasse keelelisse või sotsiaalsesse rühma kuulumise, seksuaalse sättumuse, sooväljenduse, sooidentiteedi, sootunnuste või muul alusel; EL peaks tegema Venemaaga tööd ka sellistes valdkondades nagu naiste õiguste kaitsjate kohtlemine, naiste esindatus poliitikas ja avalikus halduses, naiste võimalused tööturul ning seksuaal- ja reproduktiivtervis ning seonduvad õigused Venemaal; EL peaks lisaks hukka mõistma LGBTI+ kogukonna liikmete tagakiusamise, meelevaldse kinnipidamise ja piinamise paljudes Venemaa Föderatsiooni osades, rõhutama jätkuvat uurimisvajadust ja nõudma kõigi sellistes olukordades olevate vangide viivitamatut vabastamist, eelkõige Tšetšeenias; EL peaks veelgi rohkem rõhutama, et Venemaa valitsus kasutab jätkuvalt nn geipropaganda keeldu, et õigustada süüdistuste esitamist; EL peaks liikmesriikide toel hõlbustama selliste ohvrite varjupaiga taotlemise menetlusi kooskõlas ELi ja siseriikliku õigusega;

ap) EL peaks suurendama oma suutlikkust valmistada ette ja kehtestada Venemaa ametivõimude, Venemaa oligarhide ning president Vladimir Putini akolüütide ja nende pereliikmete suhtes sanktsioone inimõiguste rikkumiste või demokraatlike jõudude, vähemuste, usuliste ja LGBTI+ kogukonna rühmituste süstemaatilise represseerimise eest Venemaal; selleks peaks EL tsentraliseerima oma otsuste tegemise, muutes inimõiguste raskete rikkumiste korral sanktsioonide kehtestamise automaatseks, ning kaaluma nõukogus kvalifitseeritud häälteenamust nõudva hääletuse reegli kehtestamist muude inimõiguste rikkumiste puhul; EL peaks kiiremas korras võtma vastu ka ELi korruptsioonivastase sanktsioonirežiimi, võttes võimaluse korral eeskujuks Ühendkuningriigi ülemaailmse korruptsioonivastase sanktsioonirežiimi, et täiendada kehtivat kogu maailmas rakendatavat inimõiguste rikkujate vastast ELi sanktsioonirežiimi, ning olukorra edasise eskaleerumise korral peaks EL kaaluma ka sanktsioone, milles võetakse sihikule luureteenistuste ja sõjaväe ning nafta- ja gaasisektori rahastamine; niisugusel juhul peaks EL töötama välja uue sanktsioonimehhanismi, mis võimaldaks Venemaa Föderatsiooni vaenutegevuse jätkumisel vähendada ELi tasandil Venemaalt pärit tarnijatelt energia importimist teatava protsendi võrra, aidates samal ajal liikmesriikidel täita selle tagajärjel tekkinud puudujääki Euroopa rohelise kokkuleppega kooskõlas olevate meetmete abil; rõhutab, et vähendamine peaks automaatselt suurenema sama protsendi võrra aastas, kuni Venemaa Föderatsioon lõpetab oma vaenutegevuse;

aq) EL peaks konsulteerima valitsusväliste organisatsioonidega, et koguda oma sanktsioonipoliitika jaoks kasulikku teavet, nii et need organisatsioonid saaksid olla talle asjade ettevalmistamisel ja uurimisel igati abiks; soovitab liikmesriikidel tõhustada viivitamata vastuluurealast koostööd ja teabe jagamist, et paljastada ja takistada Venemaa salavõrgustikke ELis;

ar) EL peaks algatama president Vladimir Putini režiimi poolt Venemaa rahva vastu toime pandud kuritegude ja Aljaksandr Lukašenka režiimi poolt Valgevenes toime pandud kuritegude rahvusvahelise uurimise ning aitama sellele kaasa karistamatusevastase platvormi ja ELi digiplatvormi Justice Hub kaudu; nende uurimistega seoses peaks EL looma niisuguste nõustajate rakkerühma, kes abistaks riiklikke ja rahvusvahelisi uurimisi, kohtumenetlusi ja ELi kohtute loomist ning annaks Euroopa Parlamendile korrapäraselt aru poliitilise vabaduse olukorrast Venemaal;

as) EL peaks ühtlasi edendama ja toetama jõupingutusi, mida tehakse riiklikes ja rahvusvahelistes jurisdiktsioonides kriminaalmenetluste algatamiseks, et võtta Venemaa sõjaväelised ja poolsõjaväelised rühmitused vastutusele rikkumiste ja kuritegude, sealhulgas sõjakuritegude eest, mis on mitmes riigis, sealhulgas Süürias, Kesk-Aafrika Vabariigis ja Liibüas, toimunud operatsioonide käigus pandud toime tsiviilisikute vastu;

at) EL peaks nõudma ka opositsiooniliidri Boriss Nemtsovi mõrva sõltumatut ja erapooletut uurimist ning viima selle kuriteo toimepanijad kohtu ette kooskõlas OSCE ja Euroopa Nõukogu soovitustega;

au) lisaks peaks EL mõistma kõige karmimalt hukka ELi ametnike vastu suunatud põhjendamatud sanktsioonid ja kutsuma Venemaa ametivõime üles need viivitamata kehtetuks tunnistama;

av) EL peab olema valmis mitte tunnustama Venemaa parlamenti ja kaaluma rahvusvahelistelt parlamentaarsete assambleedega organisatsioonidelt, eelkõige Euroopa Nõukogu Parlamentaarselt Assambleelt, Venemaa liikmesuse peatamise palumist, kui Venemaa 2021. aasta parlamendivalimised tunnistatakse pettuslikuks ja nende elluviimine demokraatlike põhimõtetega ja rahvusvahelise avaliku õigusega vastuolus olevaks; lisaks peaks EL mõistma hukka president Vladimir Putini mis tahes katse jääda ametisse ka pärast praegust ja lõplikku presidendi mandaati, mis lõpeb 7. mail 2024. aastal, tuginedes 2020. aastal tehtud põhiseaduse muudatustele, mille jõustamine oli Euroopa Parlamendi hinnangul ebaseaduslik;

aw) EL peaks kutsuma Venemaa valitsust ja riigiduumat üles vaatama läbi valimiste õigusraamistiku, sealhulgas valimiste vaatlemist käsitleva osa, et hõlbustada pluralismi ning rahvusvahelistele standarditele vastavaid vabu ja õiglaseid valimisi ning luua opositsioonikandidaatidele võrdsed võimalused;

ax) samal ajal peaksid liikmesriigid võtma kõik võimalikud meetmed, et takistada oma kodanikel tegutseda rahvusvaheliste vaatlejatena okupeeritud Krimmis 2021. aastal toimuvatel parlamendivalimistel, mida Venemaa korraldab ebaseaduslikult; sellega seoses peaksid Euroopa Parlament ja liikmesriikide parlamendid vältima igasugust tegevust, mida võib ekslikult pidada rahvusvaheliseks vaatluseks ja selle eest sanktsioonid kehtestama, lisaks peaks EL mõistma hukka okupeeritud Krimmis ning Donetski ja Luganski oblastite okupeeritud aladel tänavuste ja edaspidiste valimiste ebaseadusliku korraldamise Venemaa poolt ja keelduma nende tunnustamisest;

Demokraatia toetamise alane tegevus – demokraatiameelse ühiskonna toetamine Venemaal

ay) EL peaks väljendama tahet parandada oma suhteid Venemaa Föderatsiooni rahvaga, võttes vastu ja avaldades nn pöördumise Vene rahva poole;

az) EL peaks võtma arvesse erinevaid võimalikke arengusuundumusi nii ELi ja Venemaa suhetes kui ka Venemaal; eelkõige peaks ELil olema visioon ja strateegia, mis käsitleb ELi tulevasi suhteid vaba, jõuka, rahumeelse ja demokraatliku Venemaaga, mis on täielikult pühendunud rahvusvahelisele avalikule õigusele, oma rahvusvahelistele kohustustele ja heanaaberlike suhete põhimõtetele; niisugune strateegia peaks sisaldama ulatuslikku pakkumist selliste tingimuste ja stiimulitega nagu viisanõude kaotamine, vabakaubandusinvesteeringute ja moderniseerimise programmid ning strateegiline partnerlus, mille eesmärk on muu hulgas tagada maailmajao stabiilsus ja selle rahvusvaheliste piiride täielik austamine; EL peaks välja tooma ka potentsiaalse kasu, mida ta on valmis pakkuma vastutasuks Venemaa demokraatliku ümberkorraldamise eest, mille eesmärk on muuta see koostööpõhiseks ja täieõiguslikuks demokraatlikuks juhtimissüsteemiks, kus austatakse inimõigusi, põhivabadusi, rahvusvahelist avalikku õigust ja reeglitel põhinevat rahvusvahelist korda, ning ka selle praeguse välispoliitika ja rahvusvahelise käitumise põhjaliku muutmise eest;

ba) EL peaks toetama Venemaa kodanikuühiskonda ja edendama inimestevahelisi kontakte ELi ja Venemaa kodanike vahel, eriti kuna Venemaa kodanikud saavad maailmas kõige rohkem Schengeni viisasid, millest enamik on mitmekordsed ja mitmeaastased; seetõttu peaks EL kaaluma Venemaa kodanike puhul viisalõivude ja viisa saamise tõkete vähendamist ning niisuguse tõhusa teavituskampaania korraldamist, mis näitaks, et Vene rahvas on ELis teretulnud; EL peaks laiendama ka oma kooli-, ülikooli-, teadus- ja kultuurivahetusprogramme Venemaaga ning kaaluma praktika- ja otsese töölevõtmise võimaluste pakkumist nii Venemaalt pärit kõrge kui ka madala kvalifikatsiooniga töötajatele; EL peab looma ja laiendama alternatiive Venemaalt pärit poliitiliselt motiveeritud sisserändajatele, et nad saaksid elada ELis turvalistes ja õiguslikult kindlates tingimustes; lisaks peaks EL märkimisväärselt suurendama oma rahalist ja tehnilist abi, mida antakse ametiühingutele, sõltumatutele meediakanalitele, valitsusvälistele ja kodanikuühiskonna organisatsioonidele ning kodanikuühiskonna suutlikkuse suurendamise meetmetele Venemaal; samuti peaks EL rahaliselt toetama humanitaarõppeprogramme ELi ülikoolides, mis valmistaksid Vene rahvast ja eriti üliõpilasi ette osalema oma riigi demokraatlikus ümberkorraldamises;

bb) EL peaks koostama kõikehõlmava loetelu kõigist vahenditest, mida saab kasutada Venemaa demokraatliku ühiskonnaga suhtlemiseks ja mis võivad hõlmata paljude Venemaa kodanikuühiskonna organisatsioonide väljatöötatud ettepanekuid;

bc) EL peaks vastu seisma president Vladimir Putini režiimi venekeelsele propagandale ja desinformatsiooni kampaaniatele ELis, idapartnerlusriikides ja ka Venemaal endas, toetades ja tugevdades sõltumatuid ajakirjanikke ja meediakanaleid, kes pakuvad alternatiivi Kremli desinformatsioonile, ja toetama ööpäevaringse eetriajaga vaba Vene televisiooni loomist; EL peaks veelgi toetama Venemaal sõltumatuid meediakanaleid, ajakirjanikke ja blogijaid, et tugevdada alternatiivseid allikaid ja kanaleid, mis ei ole Kremli kontrolli all;

bd) EL peab võitlema sõltumatute meediakanalite survestamise vastu, luues muu hulgas ELi demokraatliku meedia fondi, et toetada sõltumatuid meediakanaleid kogu maailmas, sealhulgas Venemaal; EL peab tegema ka rohkem tööd niisuguste sõltumatute ajakirjanike ja meediakanalite toetamiseks ja tugevdamiseks, kes pakuvad Kremli desinformatsioonile alternatiivi, ilma milleta Venemaa ei saa olla demokraatlik, jõukas ega vaba; sellega seoses peaks EL toetama sõltumatuid meediakanaleid, nagu Meduza ja Radio Free Europe / Radio Liberty, pidades silmas Venemaa ametivõimude poolt sõnavabaduse ja sõltumatu ajakirjanduse lämmatamiseks jõustatud koormavaid ja ebapraktilisi nn välisagente käsitlevaid seadusi;

be) Euroopa Parlamendi delegatsioon ELi-Venemaa parlamentaarses koostöökomisjonis peaks võtma ülesande teha kindlaks huvipakkuvad isikud, kellel on Venemaa ühiskonnas juhtiv roll ning kes oleksid valmis alustama konstruktiivset ja katkematut dialoogi ning looma korra avalikeks kontaktideks Venemaa kodanikuühiskonna, ülikoolide, suuremate teadus- ja kultuuriasutuste, valitsusväliste organisatsioonide, poliitiliste liikumiste ning kunsti- ja intellektuaalringkondadega;

bf) EL peab arvesse võtma, et heakskiit Jossif Stalini tegudele on Vladimir Putini ajal tõusnud Vene elanikkonna seas kõigi aegade kõrgeimale tasemele: 70 % ühiskonnast usub, et Stalinil oli Venemaa ajaloos positiivne roll; EL peaks tunnistama, et selle põhjuseks on Putini poliitika massiteadvuse staliniseerimiseks ja sõltumatute ajaloolaste represseerimine; EL peab nõudma, et nõukogude arhiivid avataks teadlastele ja uurijatele ning et avalikustataks stalinistide genotsiidiaktide üksikasjad venelaste ning teiste Nõukogude Liidu rahvaste ja selle satelliitriikide vastu, sealhulgas toimikud, mis on seotud Augustówi haarangu kuritegeliku sõjalise operatsiooniga;

bg) ÜRO on kuulutanud internetile juurdepääsu inimõiguseks ning sellega seoses peaks EL mõistma hukka Kremli katsed blokeerida, kontrollida ja tsenseerida Venemaa elanike juurdepääsu internetile ning neilt seda lausa ära võtta; EL peab kutsuma ülemaailmseid IT-ettevõtjaid üles, et nad oma Venemaa turu tegevust kavandades neid ebademokraatlikke katseid arvesse võtaksid;

bh) viimaks peaks EL kehtestama siduva õigusraamistiku, mis võimaldaks tal jõuliselt reageerida kampaaniatele, mille eesmärk on õõnestada demokraatiat või õigusriiki, ning võtma selleks muu hulgas ka sihipäraseid meetmeid niisuguste kampaaniate eest vastutavate isikute suhtes; EL peaks töötama välja ka digipoliitika valdkonna tulemuslikud strateegiad, et kasutada tehnoloogilisi standardeid ja avatud internetti vaba ruumi toetamiseks ja rõhuva tehnoloogia piiramiseks; seepärast peaks EL toetama avatud lähtekoodiga tehnoloogiat, turvalise side teenuseid, detsentraliseeritud platvorme ning Venemaa elanikkonnale mõeldud uusi madala läve ja kaitstud privaatsusega atraktiivseid sotsiaalmeedia platvorme, laiendades samal ajal globaalseid privaatsuse tehnoloogilisi standardeid, luues eetilisi ja õiguslikke standardeid, millel on signaalmõju põhiõiguste kaitse edendamiseks, püüdes saavutada massilise jälgimise tehnoloogia

ja invasiivsete sotsiaalse hindamise süsteemide rahvusvahelise keelustamise ning nõudes kindlalt autonoomsete relvasüsteemide keelustamist;

Venemaa elanike ja demokraatia toetamise alane tegevus – idapartnerluse edukus kui Venemaa elanike inspiratsiooni allikas

bi) EL peaks jätkama idapartnerluse tõhustamist, et edendada demokraatiat, õigusriiki, põhivabadusi, inimõigusi, piirkondlikku koostööd ja heanaaberlikke suhteid; eelkõige võiks EL pakkuda eelseisval Euroopa tuleviku konverentsil välja tõhustatud koostöö strateegia, et valmistuda ELi idanaabruse Euroopa integratsioonile uue hoo andmiseks ning toetada ELile orienteeritud idapartnerlusriikide edukat arengut, mis oleks heaks eeskujuks ja innustaks Venemaa elanikke demokraatiat toetama; sellele vastavalt peaks EL säilitama idapartnerlusriikide realistliku väljavaate saada ELi liikmeks, hoides seega ülal nende motivatsiooni teha lisareforme;

bj) EL peaks jätkuvalt toetama Ukraina, Gruusia, Moldova, Armeenia, Aserbaidžaani ja Valgevene poolt ELi aluslepingute ja Euroopa Liidu põhiõiguste harta aluseks olevate ELi poliitiliste, demokraatlike, sotsiaalsete ja õiguslike kriteeriumide täitmist;

bk) viimaks peaks EL nõudma ELiga assotsieerimislepingu sõlminud idapartnerlusriikide integreerimise ambitsioonikamat strateegiat; sel viisil motiveerib EL temaga assotsieerunud idapartnerlusriike viima ellu ELi reforme, pakkudes neile sealhulgas mudelit, mille kohaselt võivad nad osaleda „kõiges peale institutsioonide“, andes neile täielikud ELiga integreerumise eelised, nagu juurdepääs ELi ühisele poliitikale, ELi rahalistele vahenditele ja ELi jurisdiktsioonile, hoides samal ajal ukse tulevasele ELi liikmesusele avatuna;

2. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev soovitus nõukogule, komisjonile, komisjoni asepresidendile ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele, idapartnerlusriikide ja G7 riikide valitsustele ja parlamentidele, Euroopa Nõukogule, Euroopa Julgeoleku- ja Koostööorganisatsioonile ning Venemaa Föderatsiooni presidendile, valitsusele ja parlamendile.